

**MINISTARSTVO ODBRANE I ORUŽANE SNAGE
BOSNE I HERCEGOVINE**

BROŠURA

2015

Brošura

Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH

IZDAVAČ: Ured za odnose s javnošću MO BiH

ZA IZDAVAČA: Uma Sinanović

LEKTOR: Vanja Rakanović

SARAĐUJU: pukovnik Goran Dujmović,
sektori i uredi MO BiH,
komande i jedinice OS BiH

DTP: Ernad Kovačević

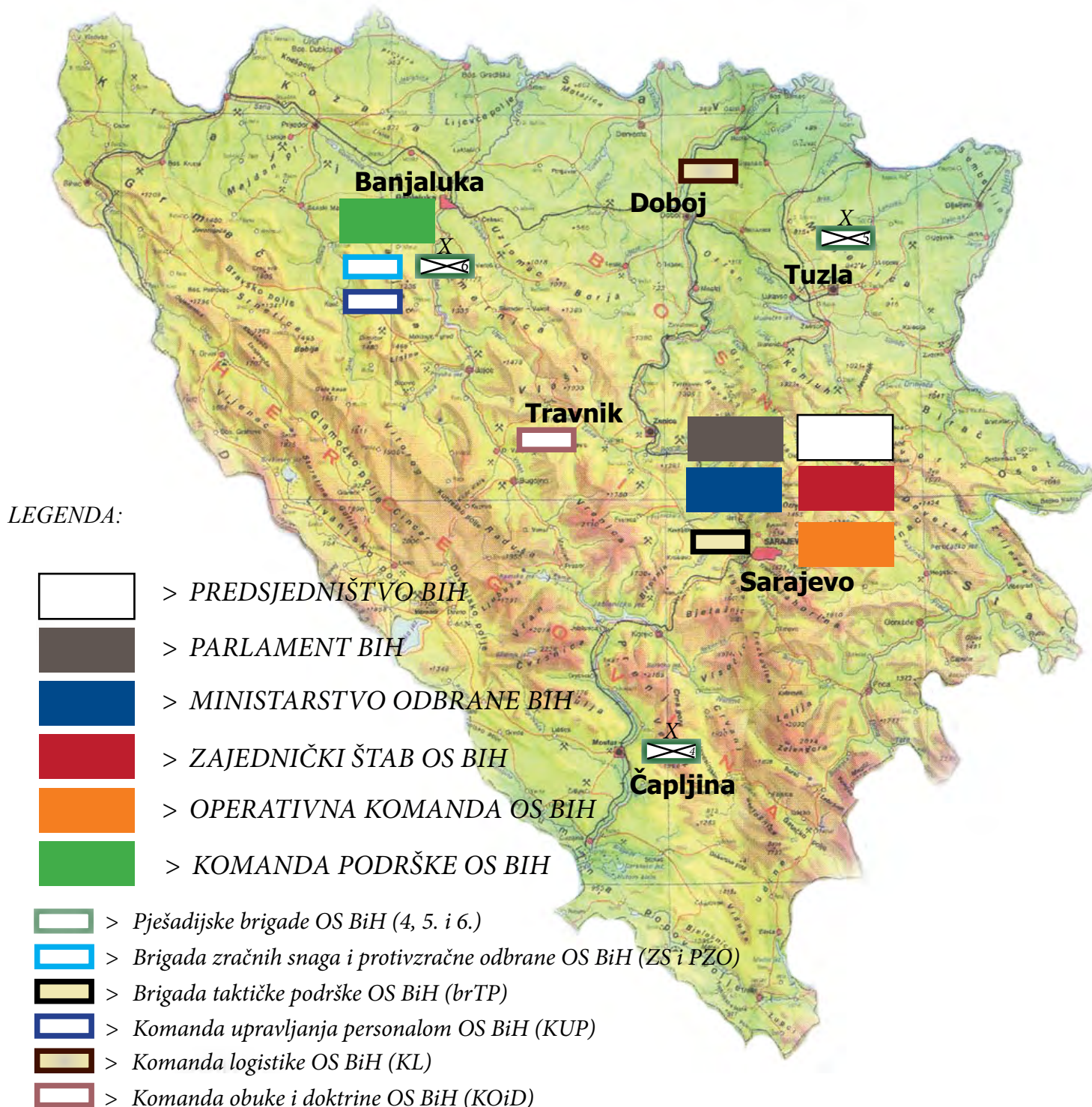
Ured za odnose s javnošću Ministarstva odbrane BiH

Adresa: **Hamdije Kreševljakovića 98, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina**
Web: **www.mod.gov.ba**
E-mail: **info@mod.gov.ba**
Tel: **+387 33 286 680**
Fax: **+387 33 286 685**

BOSNA I HERCEGOVINA

ODBRAMBENA STRUKTURA BIH

Reforma odbrambenog sistema u BiH

U julu 2001. godine Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je jasno izrazilo opredjeljenje za uključenje Bosne i Hercegovine u evropske i evroatlantske integracije i NATO program *Partnerstvo za mir*, kao i za provedbu potrebnih reformi odbrambenog sistema i reorganizacije Oružanih snaga. Imajući u vidu ove ciljeve, u proteklom periodu učinjeni su veliki naponi kako bi se stvorilo okruženje neophodno za uspješan proces reformi odbrambenog sistema, postigla unutarnja stabilnost, te stvorili uvjeti za kredibilnu kandidaturu za NATO.

Hronologija važnijih aktivnosti u procesu reforme i formiranja MO i OS BiH:

2002

- ▶ **OKTOBAR** – osnovan Generalni sekretarijat Stalnog komiteta za vojna pitanja, preteča Ministarstva odbrane BiH

2003

- ▶ **MAJ** – formirana Komisija za reformu odbrane u BiH
- ▶ **DECEMBAR** – donesen prvi Zakon o odbrani BiH kojim je osnovano Ministarstvo odbrane BiH

2004

- ▶ **MART** – imenovan prvi ministar odbrane u Bosni i Hercegovini, Nikola Radovanović, i njegovi zamjenici Enes Bećirbašić, zamjenik za politiku i planove i Marina Pendeš, zamjenica za upravljanje resursima
- ▶ **MAJ** – prvi put izvedena zajednička kolektivna vježba jedinica Vojske RS i Vojske FBiH
- ▶ **JUNI** – održan NATO samit u Istanbulu, na kojem su šefovi zemalja i vlada članica Sjevernoatlantskog saveza apelirali na BiH da ostvari “stalan napredak prema uspostavi jedinstvenih vojnih snaga”
- ▶ **JULI** – imenovano 13 generala OS BiH

Sastanak Komisije za reformu odbrane u BiH, Sarajevo, 2003.

Susret prvog Ministra odbrane i njegovih zamjenika sa predstavnicima vojno-diplomatskog kora u BiH, 15.12.2004.

Susret predstavnika USEUCOM sa novoimenovanim generalima OS BiH, 13.07.2004.

- **NOVEMBAR** – formirana Počasna jedinica OS BiH

2005

- **FEBRUAR** – donesena Odluka Predsjedništva BiH u kojoj se izražava opredjeljenje BiH za članstvo u NATO
- **MART** – donesen Zakon o učešću pripadnika OS BiH, policijskih službenika, državnih službenika i drugih zaposlenika u akcijama podrške miru i drugim aktivnostima u inozemstvu
- **MAJ** – Predsjedništvo BiH donijelo Odluku o slanju vojnika OS BiH u misiju podrške miru u Iraku
- **JUNI** – u misiju podrške miru u Iraku upućena I rotacija Jedinice OS BiH za uništavanje NUS-a
- **DECEMBAR** – donesen drugi Zakon o odbrani BiH – donesen Zakon o službi u OS BiH

2006

- **JANUAR** – ukinuta entitetska ministarstva odbrane i vojske:
 - zaposlenici iz MO FBiH i MO RS postaju zaposlenici MO BiH;
 - ukinuto obavezno služenje vojnog roka;
 - počinje se primjenjivati novi jedinstveni budžet za odbranu na nivou države;
- **JULI** – donesena Odluka Predsjedništva BiH o veličini, strukturi i lokacijama OS BiH
 - **ukupno 16 000 pripadnika, i to:**
 - a) 10 000 profesionalnih vojnih lica
 - b) 1 000 civila
 - c) 5 000 pripadnika rezervnog sastava
 - **zastupljenost naroda u OS BiH:**
 - a) Bošnjaci 45,9%
 - b) Srbi 33,6%
 - c) Hrvati 19,8%
 - d) Ostali 0,7%
- **DECEMBAR** – Prva godišnjica OS BiH
- **DECEMBAR** – prijem BiH u NATO program Partnerstvo za mir

Prvo predstavljanje Počasne jedinice OS BiH, Sarajevo, 26.11.2004.

Ceremonija ispraćaja pripadnika I rotacije Jedinice za uništavanje NUS-a u Irak, Sarajevo, 01.06.2005.

Obilježavanje Prve godišnjice Dana OS BiH, Sarajevo, 01.12.2006.

Ceremonija potpisivanja Okvirnog dokumenta NATO programa PfP, Brisel, 14.12.2006.

2006 - 2007

► **OKTOBAR 2006. – OKTOBAR 2007.** – Tranzicija personala u MO i OS BiH

- - 01.01.2006.godine – 12 668 zaposlenih
- - 19.11.2007. godine – 9 392 zaposlenih

2007

- **FEBRUAR** – imenovan drugi ministar odbrane u Bosni i Hercegovini, Selmo Cikotić, i njegovi zamjenici Igor Crnadak, zamjenik za politiku i planove i Marina Pendeš, zamjenica za upravljanje resursima
- **MART** – BiH potpisala Sporazum o razmjeni sigurnosnih informacija sa NATO-om
- **MAJ** – formiranje Komande za podršku - formiranje Komande za upravljanje personalom
- **JUNI** – formiranje 4, 5. i 6. pješadijske brigade OS BiH
- **SEPTEMBAR** – formiranje Brigade zračnih snaga i protivzračne odbrane, formiranje Brigade taktičke podrške, formiranje Komande za obuku i doktrinu
- **SEPTEMBAR** - uspostavljen NATO Koordinacijski tim Vijeća ministara BiH
- **OKTOBAR** – formiranje Komande logistike, prijem BiH u punopravno članstvo Organizacije ministara odbrane zemalja Jugoistočne Evrope (SEDM), sve komande i jedinice OS BiH formirane i stacionirane na lokacijama definiranim Predsjedničkom Odlukom o veličini, strukturi i lokacijama OS BiH iz jula 2006. godine

Drugi Ministar odbrane sa zamjenicima na ceremoniji povodom formiranja Brigade taktičke podrške, 12.09.2007.

Sjednica NATO Koordinacijskog tima, predsjedava gospodin Igor Crnadak, 10.10.2007.

Vojna baza "Aerodrom Dubrave", Živinice

2008

- **JANUAR** – Predsjedništvo BiH donijelo Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o veličini, strukturi i lokacijama OS BiH (na osnovu Odluke izvršeno je zahtijevano predislociranje komandi i jedinica, a u skladu sa Planom predislociranja i razmještaja komandi i jedinica)

- ▶ **FEBRUAR** – počela realizacija projekta obuke pripadnika OS BiH iz sastava svih brigada
- ▶ **MART** – u kasarni “3. maj” u Doboju potpisan Sporazum o konačnom raspolaganju pokretnom vojnom imovinom
- ▶ **APRIL** – NATO samit u Bukureštu, poziv BiH u “intenzivirani” dijalog
- ▶ **APRIL** – objavljen prvi Javni oglas za prijem vojnika u OS BiH
- ▶ **JULI** – primopredaja dužnosti Načelnika ZŠ OS BiH
- ▶ **JULI** – donesena Odluka Predsjedništva BiH o strukturi Generaluskog kora u OS BiH
- ▶ **AUGUST** – u Irak po prvi put upućena I rotacija Pješadijske jedinice OS BiH
- ▶ **SEPTEMBAR** – BiH pozvana u članstvo Američko-jadranske povelje
- ▶ **DECEMBAR** - zvanično okončano učešće OS BiH u operaciji “Iračka sloboda” dolaskom posljednje grupe pripadnika OS BiH iz Iraka

Ceremonija potpisivanja Sporazuma u Doboju, 27.03.2008.

Ceremonija povodom primopredaje dužnosti Načelnika ZŠ OS BiH, 21.07.2008.

Ceremonija ispraćaja pripadnika I rotacije Pješadijske jedinice u Irak, 14.08.2008.

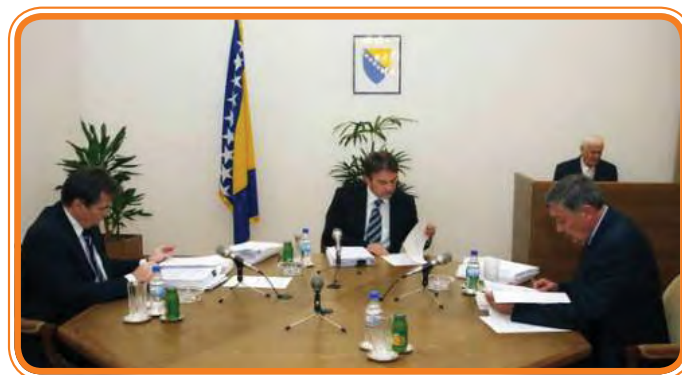

Svečani doček povodom povratka 8. rotacije Jedinice za uništenje NUS-a i 1. rotacije Pješadijske jedinice, 15.12.2008.

2009

- ▶ **JANUAR** - donesena Odluka Predsjedništva BiH o upućivanju 10 oficira OS BiH u Štabnu komandnu misiju Snaga međunarodne sigurnosne pomoći (ISAF) u Islamsku Republiku Afganistan
- ▶ **MART** - potpisivanje Sporazuma o učešću OS BiH u misiji ISAF u Afganistanu i Finansijskog sporazuma (BiH postala članica misije ISAF)
- ▶ **MART** - upućivanje 2 oficira u IR Afganistan - Kontigent danskih Oružanih snaga, 25.03.2009. godine zvanično počelo izvršenje misije ISAF
- ▶ **APRIL** - Vojni dio Misije BiH pri NATO-u u Briselu, zvanično otpočeo sa radom 01.04.2009. godine
- ▶ **APRIL** - donesena Odluka o izradi strateškog dokumenta "Pregled odbrane" (27.04.2009.)
- ▶ **MAJ** - potpisivanje Sporazuma o ulasku BiH u NATO kodifikacioni sistem (NCS), BiH prihvata principe, procedure i politike NCS i dobija mogućnost pristupa NATO sistemu kodifikacije i korištenja uspostavljenih baza podataka
- ▶ **JUNI** - potpisan Sporazum o saradnji između Ministarstva odbrane BiH i Ministarstva sigurnosti BiH u oblasti reagiranja na prirodne i druge nesreće

Sjednica Predsjedništva BiH, 05.01.2009.

Potpisivanje Sporazuma u Briselu, 11.03.2009.

Potpisivanje Sporazuma, 14.05.2009.

Potpisivanje Sporazuma, 29.06.2009.

- ▶ **JULI** - uspostavljena institucija Vojnog parlamentarnog povjerenika donošenjem Zakona o parlamentarnom vojnom povjereniku BiH (07.07.2009.)
- ▶ **JULI** - ispunjen prvi partnerski cilj za ulazak BiH u NATO - Partnerski cilj G - 0355-I predstavlja jezičke standarde
- ▶ **AUGUST** - otvoren Operativni centar za komandovanje i kontrolu u institucijama odbrane BiH
- ▶ **SEPTEMBAR** - održana vježba "Združeni napor 2009". Više od 435 učesnika iz 27 zemalja svijeta i zemlja domaćin BiH imali su mogućnost testiranja globalne telekomunikacijske interoperabilnosti
- ▶ **SEPTEMBAR** - upućeno 8 oficira OS BiH u izvršenje misije ISAF u IR Afganistan, u sastavu Kontigenta Oružanih snaga SR Njemačke
- ▶ **OKTOBAR** - BiH predala aplikaciju za pristupanje Akcijskom planu za članstvo (MAP)
- ▶ **OKTOBAR** - ceremonija zatvaranja NATO TF za BiH i otvaranja Regionalnih tranzicijskih centara MO BiH
- ▶ **NOVEMBAR** - održan sastanak ministara Američko-jadranske povelje

Uručivanje certifikata STANAG timu OS BiH, 14.07.2009.

Ceremonija otvaranja Operativnog centra, 05.08.2009.

Sajt vježbe "Združeni napor 2009", kasarna "Kozara", Banjaluka, 04-17.09.2009.

2010

- ▶ **MART** - prestala profesionalna vojna služba za 300 vojnika - pripadnika OS BiH, kojima su istekli vojni ugovori u OS BiH

- ▶ **APRIL** - donesena Odluka o uspostavljanju saradnje BiH - NATO na nivou MAP-a

- ▶ **MAJ** - donesena Odluka o NATO Perspektiva programu

- ▶ **JULI** - zaključen prvi ciklus IPAP-a za 2008-2010.

- ▶ **JULI** - donesena Odluka Predsjedništva BiH o upućivanju 45 pripadnika OS BiH u misiju Snaga međunarodne pomoći (ISAF), 27.07.2010.

- ▶ **OKTOBAR** - u misiju ISAF u IR Afganistan upućena prva rotacija Pješadijske jedinice OS BiH

- ▶ **NOVEMBAR** - predstavljen NATO Perspektiva program

NATO samit u Talinu (Estonija), 22-23.04.2010.

NATO, Brisel, 14.07.2010.

Ceremonija ispraćaja, vojna baza "Dubrave", 15.10.2010.

Parlamentarna skupština BiH, 18.11.2010.

2011

- ▶ **JANUAR - DECEMBAR** – prestala profesionalna vojna služba za 182 vojnika OS BiH koji nisu ispunjavali uslove za produženje Ugovora o profesionalnoj vojnoj službi
- ▶ **FEBRUAR** - organizacija 51. Svjetskog vojnog prvenstva u skijanju
- ▶ **APRIL** – odlukom NATO savezničke komande za transformaciju, u NATO katalog kurseva za obrazovanje i edukaciju, akreditirana tri kursa PSOTC-a u Sarajevu
- ▶ **OKTOBAR** – Predsjedništvo BiH donijelo Odluku o slanju grupe instruktora u ISAF misiju za rad na Vojnopolicijskoj školi

Dodjela priznanja pobjednicima na 51. Svjetskom vojnom prvenstvu u skijanju, 21-26.02.2011.

2012

- ▶ **JANUAR - FEBRUAR** - održana 23. Međunarodna konferencija rukovodilaca vjerskih službi u vojsci od 30. januara do 03. februara u Sarajevu
- ▶ **FEBRUAR** - imenovan treći ministar odbrane u BiH mr. Muhamed Ibrahimović i njegovi zamjenici: zamjenica za politiku i planove Marina Pendeš i zamjenik za upravljanje resursima Mirko Okolić
- ▶ **FEBRUAR** – prva grupa od šest vojnih policajaca iz sastava OS BiH upućena u Afganistan u svojstvu instruktora, a u sastavu tima kojeg čine pripadnici oružanih snaga zemalja potpisnica Američko-jadranske povelje

Ceremonija svečanog otvaranja Konferencije, 30.01.2012.

Zvanična verifikacija Zapisnika o primopredaji dužnosti najviših dužnosnika MO BiH, 16.02.2012.

- **APRIL** – Predsjedništvo BiH donijelo Odluku o izmjeni i dopunama Odluke o veličini, strukturi i lokacijama OS BiH – na osnovu ove odluke definisane su nove 63 perspektivne vojne lokacije

- **MAJ** – održan NATO samit u Čikagu na kome je BiH iskazano priznanje za postignutim rezultatima na putu ka NATO-u

- **MAJ - JUNI** – održana vježba međunarodnog karaktera “Zajednički otpor 2012“

- **JUNI** – održana Druga konferencija podoficira oružanih snaga zemalja članica Američko-jadranske povelje

- **OKTOBAR** – održan Sastanak ministara odbrane Jugoistočne Evrope (SEDM)

- **OKTOBAR** – počelo emitovanje TV serijala o MO i OS BiH “Naša snaga”

NATO samit u Čikagu, 20-21.05.2012.

Čapljina, 28.05.- 07.06.2012.

Sarajevo, 12-15.06.2012.

Sarajevo, 02-04.10.2012.

- **NOVEMBAR** – imenovan novi ministar odbrane Zekerijah Osmić

- **DECEMBAR** – u misiju ISAF u Afganistan upućena Vojnopolicijska jedinica OS BiH u misiju vojnopolicijske podrške američkim snagama na terenu i mentorisanja afganistanske civilne policije

Zastupnički dom Parlamenta BiH potvrđio imenovanje novog ministra odbrane BiH, 23.11.2012.

2013

- **JANUAR** – Predsjedništvo BiH donijelo Odluku o razrješenju general pukovnika Miladina Milojčića sa dužnosti načelnika ZŠ OS BiH i Odluku o određivanju general majora Ante Jeleča za vršioca dužnosti načelnika ZŠ OS BiH, te odluke o razrješenjima i postavljenjima na generalskim pozicijama u OS BiH

Ceremonija povodom primopredaje dužnosti Načelnika ZŠ OS BiH, 28.02.2013.

- **JANUAR**- PSOTC reintegrisan u OS BiH

- **FEBRUAR** – održana međunarodna vojnologijska vježba LOGEX 13

Kasarna "Rajlovac" - Sarajevo, 04-15.02.2013.

- **JUNI** – Otpočeo Projekat uništavanja eksplozivnih ubojitih sredstava i zaostataka iz rata - “EXPLODE”

Ceremonija Projekta “EXPLODE“, Doboj, 27.6.2013.

- **JULI** – Uspostavljen Strateški komitet za naoružanje, municiju i minsko-eksplozivna sredstva

Održana prva sjednica Strateškog komiteta, Dom OS BiH – Sarajevo, 16.07.2013.

- **SEPTEMBAR** - Pomoćnica Generalnog sekretara NATO-a za Javnu diplomatiju Kolinda Grabar-Kitarović posjetila Ministarstvo odbrane BiH

Sastanak Pomoćnice generalnog sekretara NATO sa menadžmentom MO BiH, Sarajevo, 23.09.2013.

- **OKTOBAR** – Potpisan Sporazum o saradnji između VM BiH i OSCE-a u oblasti odbrane i sigurnosti i Protokol o implementaciji projekta SECUP između MO BiH i OSCE-a

Ceremonija potpisivanja Sporazuma i Protokola, Sarajevo, 09.10.2013.

- **NOVEMBAR** - Konferencija načelnika generalštabova zemalja Američko-jadranske povelje (A-5)

Konferencija načelnika generalštabova zemalja A-5, Sarajevo, 19. - 21.11.2013.

- **DECEMBAR** – Ozvaničen početak projekta „Etička linija” u MO i OS BiH

Promocija „Etička linija“, Sarajevo, 02.12.2013.

2014

- **FEBRUAR** – Otpočela obuka prve generacije kandidata iz civilstva za oficirski kor OS BiH

Ceremonija početka obuke budućih oficira OS BiH, Pazarić, 05.02.2014.

- **MART** – Predsjedništvo BiH donijelo Odluku o učešću pripadnika OS BiH u multidimenzionalnoj integrisanoj stabilizacijskoj misiji UN-a u Republici Mali – MINUSMA, 06.03.2014. godine

Zgrada Predsjedništva BiH

- **MART** - Konferencija „Prevenција seksualnog nasilja u sukobima - osnaživanje uloge regionalnih snaga sigurnosti u operacijama podrške miru“

Sarajevo, 28.03.2014.

- **APRIL** – Otpočeo rad privremenog Centra za deminiranje

Privremeni Centar za deminiranje OS BiH, Rajlovac, 01.04.2014.

- **APRIL** - Pokrenut zvanični Facebook profil: “Ministarstvo odbrane BiH/Ministry of Defence of BiH”

Facebook profil MO BiH

- **MAJ** - Predsjedništvo BiH ovlastilo Ministra odbrane BiH da angažira Oružane snage na poplavljenim područjima BiH

Angažman OS BiH tokom poplava u 2014. godini:

Bijeljina

Maglaj

Doboј

B. Šamac

Orašje

Željezno Polje

- **JUNI** - 8. Konferencija načelnika generalštabova Balkanskih zemalja (B-9)

Sarajevo, 04.06.2014.

- **JULI** - Predsjedništvo BiH donijelo Odluku o unaprijeđenju u generalske činove za određeni broj generala OS BiH i proizvođenju u čin generala određenog broja oficira postavljenih na najviše i najodgovornije dužnosti u MO i OS BiH

Sarajevo, 08.07.2014

- **SEPTEMBAR** - NATO samit u Walesu

Prisustvo delegacije MO i OS BiH na NATO samitu, Wales, 04.09.2014.

- **SEPTEMBAR** - Dodijeljen certifikat PSOTC-u „Puna obučna spremnost“ od strane Vlade SAD-a

Ceremonija dodjele certifikata, Butmir, 25.9.2014.

- **DECEMBAR** - Promovisana prva generacija mladih oficira OS BiH iz civilstva

- **DECEMBAR** – Predsjedništvo BiH donijelo Odluku o učešću Pješadijske jedinice OS BiH u misiji „Odlučna podrška“ u IR Afganistan

- **DECEMBAR** - Ispraćaj prve rotacije Pješadijske jedinice OS BiH u novu misiju koalicijskih snaga „Odlučna podrška“ (Resolute Support) u IR Afganistan

- **DECEMBAR** – Predsjedništvo BiH donijelo Odluku o učešću dva podoficira OS BiH u operaciji podrške miru „Odlučna podrška“ u IR Afganistanu

Ceremonija potpisivanja Ugovora, Sarajevo, 17.12.2014.

Čapljina, 26.12.2014.

2015

- **MART** -Upućena dva podoficira OS BiH u misiju „Odlučna podrška“ u IR Afganistan, u okviru Američko-jadranske povelje (A-5).

Aerodrom „Pleso“ – Zagreb, 04.03.2015.

- **MART** - Imenovan novi menadžment Ministarstva odbrane BiH u sastavu: Marina Pendeš, ministrica, dr. Emir Suljagić, zamjenik ministra za politiku i planove i Boris Jerinić, zamjenik ministra za upravljanje resursima

Novi menadžment MO BiH

- **MAJ** - Potpisan Memorandum o razumijevanju između MO BiH i entitetskih ministarstava zdravstva i Odjela za zdravstvo Vlade Brčko Distrikta

Potpisivanje Memoranduma u Domu OS BiH u Sarajevu, 21.05.2015.

- **MAJ** - Obilježena 15. godišnjica učešća BiH u operacijama podrške miru

15. godina učešća BiH u operacijama podrške miru

- **JUNI** - Ministarstvo odbrane i Oružane snage svojim učešćem dali doprinos veličanstvenoj posjeti poglavara Katoličke crkve pape Franje Bosni i Hercegovini

Ministrica Pendeš dočekala papu Franju na aerodromu u Sarajevu, 06.06.2015.

ŠEMA LANCA KOMANDOVANJA I KONTROLE U ORUŽANIM SNAGAMA BIH

- **Predsjedništvo BiH** – ima vrhovnu komandu i kontrolu nad OS BiH;
- **Parlament BiH** – ima demokratsku i parlamentarnu kontrolu nad OS BiH;
- **Ministarstvo odbrane BiH** – upravna organizacija zadužena za cjelokupnu strategiju i politiku odbrane;
- **Zajednički štab OS BiH** – zadužen da pretoči politiku MO u detaljne planove – odgovoran za planiranje, organiziranje i provođenje direktiva i naredbi ministra odbrane;
- **Operativna komanda OS BiH** – ima komandu nad svim brigadama i mobilnim jedinicama – ima primarnu odgovornost za realizaciju planova koji se odnose na operacije i kolektivnu terensku obuku;
- **Komanda za podršku OS BiH** – upravlja personalom, logistikom i obukom.

STRUKTURA MINISTARSTVA ODBRANE BOSNE I HERCEGOVINE

Nadležnosti:

- ▶ stvaranje i održavanje odbrambenog kapaciteta kako bi se osigurala zaštita suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH,
- ▶ nadzor nad svim subjektima Oružanih snaga BiH,
- ▶ predstavljanje BiH u međunarodnim odnosima vezano za pitanja odbrane,
- ▶ izrada, pregled i ažuriranje odbrambene politike BiH koju odobrava Predsjedništvo BiH,
- ▶ izrada i odobravanje politika i propisa u pogledu organizacije, administracije, obuke, opremanja i upotrebe OS BiH,
- ▶ osiguravanje da BiH poštuje međunarodne obaveze vezane za pitanja odbrane,
- ▶ aktiviranje jedinica rezervnog sastava za sve operacije, izuzev planirane obuke,
- ▶ razmještaj ili upotreba bilo kojeg dijela Oružanih snaga izvan Bosne i Hercegovine za sve operacije ili aktivnosti obuke,
- ▶ izdavanje instrukcija načelniku Zajedničkog štaba Bosne i Hercegovine za upotrebu ili razmiještanje jedinica Oružanih snaga unutar BiH za potrebe koje nisu obuka,
- ▶ uspostava postupka za odobravanje vojne pomoći civilnim vlastima u slučaju prirodnih katastrofa i nesreća, po ovlaštenjima datim od Predsjedništva BiH,
- ▶ ustanovljavanje postupka koji osigurava transparentnost funkcija MO BiH,
- ▶ ostale zakonske nadležnosti.

ORUŽANE SNAGE BOSNE I HERCEGOVINE

U skladu sa Zakonom o odbrani Bosne i Hercegovine, Oružane snage BiH su profesionalna, jedna vojna sila koju organizira i kontrolira Bosna i Hercegovina. Oružane snage, kao instituciju BiH, čine pripadnici iz reda sva tri konstitutivna naroda i reda ostalih, u skladu sa Ustavom i zakonima BiH. Bosna i Hercegovina organizira, razvija i održava vojni kapacitet i spremnost Oružanih snaga radi osiguranja suvereniteta, teritorijalne cjelovitosti, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH, radi unapređenja ciljeva vanjske politike BiH, ispunjenja međunarodnih obaveza BiH, kao i zaštite državljana BiH.

STRUKTURA ORUŽANIH SNAGA BIH

Misija OS BiH:

- osiguranje suvereniteta, teritorijalne cjelovitosti, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH, unaprijeđenje ciljeva vanjske politike BiH, ispunjenje međunarodnih obaveza BiH, zaštita državljana BiH

Zadaci OS BiH:

- učešće u operacijama kolektivne sigurnosti, u operacijama za podršku miru i samoodbrani, uključujući i borbu protiv terorizma, pružanje vojne odbrane BiH i njenim državljanima u slučaju napada, pomoć civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge katastrofe i nesreće, protivminsko djelovanje u BiH, ispunjenje međunarodnih obaveza BiH

Profesionalna vojna lica:

- generali, oficiri, podoficiri, vojnici

Pripadnici rezervnog sastava:

- rezervni generali, rezervni oficiri, rezervni podoficiri i rezervni vojnici

Vidovi OS BiH:

- Kopnena vojska, Zrakoplovstvo i protivzračna odbrana

Rodovi OS BiH:

- Pješadija, Artiljerija, Artiljerijsko-raketne jedinice protivzračne odbrane, Oklopno-mehanizirane jedinice, Avijacija, Inženjerija, Veza, Atomsko-biološko-hemijska odbrana, Elektronsko izviđanje i protivelektronska odbrana, Zračno osmatranje i javljanje, Vojnoobavještajni rod

LOKACIJE I USTANOVE JEDINICA OS BIH:

Zajednički štab OS BiH - Sarajevo

Operativna komanda OS BiH - Sarajevo

- * Pješadijska brigada (4. pbr) - Čapljina
- * Pješadijska brigada (5. pbr) - Tuzla
- * Pješadijska brigada (6. pbr) - Banjaluka
 - Pješadijski bataljoni - Banjaluka, Bihać, Bijeljina, Bileća, Čapljina, Kiseljak, Livno, Orašje, Prijedor, Tuzla, Ustikolina, Zenica
 - Artiljerijski bataljon - Doboj\ Mostar, Žepče
- * Brigada zračnih snaga i protivzračne odbrane - Banjaluka
 - Bataljon protivzračne odbrane - Sarajevo
 - Bataljon zračnog osmatranja i javljanja - Banjaluka
 - Bataljon za zrakoplovnu podršku - Banjaluka, Sarajevo
- * Brigada taktičke podrške - Sarajevo
 - Bataljon veze - Pale
 - Inženjerijski bataljon - Derventa
 - Vojno obavještajni bataljon - Sarajevo
 - Deminerski bataljon - Rajlovac
 - Bataljon vojne policije - Sarajevo
 - Oklopni bataljon - Tuzla

Komanda za podršku OS BiH - Banjaluka

- * Komanda za upravljanje personalom- Banjaluka
- * Komanda za obuku i doktrinu - Travnik
(COO - Pazarić, CPR - Travnik, CBS - Manjača, CBO - Manjača, PSOTC - Butmir)
- * Komanda logistike - Doboj
 - Bataljon logističke podrške - Banjaluka, Čapljina, Tuzla, Sarajevo

PERSONALNA POPUNA OS BIH

Odlukom Predsjedništva Bosne i Hercegovine o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga BiH regulirano je da OS BiH imaju ukupno 16 000 pripadnika, i to:

- PVL.....10.000
(oficiri, podoficiri i vojnici)
- CL.....1.000
(civilna lica)
- pripadnici rezervnog sastava.....5.000

Istom odlukom je definirana i nacionalna zastupljenost:

- Bošnjaka: 45,90% ili 4 826 lica
- Srba: 33,60% ili 3 533 lica
- Hrvata: 19,80% ili 2 084 lica i
- ostale nacionalnosti: 0,70% ili 74 lica

ČINOVI U ORUŽANIM SNAGAMA BIH

GENERALSKI ČINOVI

brigadni general
(OF-6)

general major
(OF-7)

general pukovnik
(OF-8)

ČINOVI VIŠIH OFICIRA

major
(OF-3)

pukovnik
(OF-4)

brigadir
(OF-5)

ČINOVI OFICIRA

potporučnik
(OF-1)

poručnik
(OF-1)

kapetan
(OF-2)

ČINOVI PODOFICIRA

vodnik
(OR-5)

stariji vodnik
(OR-6)

stariji vodnik I klase
(OR-7)

zastavnik
(OR-8)

zastavnik I klase
(OR-9)

ČINOVI VOJNIKA

vojnik
(OR-1)

vojnik I klase
(OR-2)

kaplar
(OR-3)

ČINOVI VOJNIH IMAMA

bataljonski imam
(OF-2)

brigadni imam
(OF-3)

štabni imam
(OF-4)

glavni imam
(OF-5)

ČINOVI VOJNIH SVEŠTENIKA

bataljonski sveštenik
(OF-2)

brigadni sveštenik
(OF-3)

štabni sveštenik
(OF-4)

glavni sveštenik
(OF-5)

ČINOVI VOJNIH KAPELANA

bataljonski kapelan
(OF-2)

brigadni kapelan
(OF-3)

štabni kapelan
(OF-4)

glavni kapelan
(OF-5)

Često volim kazati kako je ulaganje u Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine, a samim time i u naše oružane snage, ulaganje u sigurniju i snažniju Bosnu i Hercegovinu.

Marina Pendeš

ministrica odbrane BiH

Iz dana u dan djelatnici Ministarstva, na čijem sam čelu, i Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, svojim djelima opravdavaju ulogu koja im je povjerena i opravdavaju svaku konvertibilnu marku izdvojenju iz budžeta.

Često volim kazati kako je ulaganje u Ministarstvo odbrane, a samim time i u naše oružane snage, ulaganje u sigurniju i snažniju Bosnu i Hercegovinu, Bosnu i Hercegovinu na koju se ne gleda kroz sve negativnosti s kojima se suočava. Naši pripadnici, s kojima učestvujemo u mirovnim misijama i drugim aktivnostima na međunarodnom polju, ravnopravno rame uz rame sa pripadnicima NATO članica i drugih zemalja, izvršavaju međunarodne obaveze.

Ja sam u vrhu menadžementa Ministarstva odbrane od samog osnivanja i s ponosom mogu reći da sam dio strukture, koja je provela jednu od najuspješnijih reformi u postdejtonskoj Bosni i Hercegovini. Smatram, kako procesi koje smo vodili i koje vodimo u Ministarstvu odbrane mogu poslužiti kao primjer kolegama na drugim dužnostima svih nivoa vlasti u BiH, na koji način se uhvatiti s izazovima i rješavati ih korak po korak, uz uvažavanje svih, ponekada, dijametralno suprotnih stavova.

Mi smo od zaraćenih vojski uspjeli stvoriti jedinstvene Oružane snage, koje svoja iskustva i znanja koriste širom svijeta u operacijama podrške miru, što je, uvjerena sam, činjenica vrijedna poštivanja. Ipak, mnoštvo izazova se još uvijek nalazi pred novim rukovodstvom MO BiH. Mi smo zemlja koja je opterećena područjima pod minama, viškovima naoružanja, municije i minsko-eksplozivnih sredstava, te neuknjiženom perspektivnom vojnom imovinom, što nam je od 2010. godine uvjet za dobivanje MAP-a i dolazak korak bliže članstvu u NATO savezu, što je obaveza lica koja su preuzela odgovornost, formirajući novi saziv Vijeća ministara BiH. Razgovrajući s brojnim diplomatsko-konzularnim predstavnicima u BiH, ali i kroz razgovore sa svojim kolegama iz drugih zemalja, NATO članica, snažno lobiram i nastojim istaknuti sve pozitivno što radimo, kako bi time pokušali nadoknaditi određene probleme, koji nas koče na putu ka NATO integracijama. Također, ne smijemo zaboraviti uložiti dodatni napor, kako bi obnovili naše kasarne, zanovili vojnu opremu, ali i dodatno uložili u školovanje pripadnika OS BiH i uposlenika MO BiH. Kroz svoje djelovanje mi smo maksimalno na usluzi našem stanovništu i sigurna sam da to naši sugrađani cijene.

Sav naš rad nastojimo na jedan kvalitetan i moderan način, kroz razne komunikacijske strategije, približiti civilnoj komponenti BiH. Redovno organiziramo dane otvorenih vrata u kasarnama, izdajemo informativne publikacije, aktivni smo na društvenim mrežama..., zasigurno sve to doprinosi pozitivnoj priči koju piše Ministarstvo odbrane BiH. Ohrabrena pozitivnim činjenicama u prethodnom dijelu ove poslanice, s jednom pozitivnom energijom rukovodstva Ministarstva odbrane BiH, te otvorenim vratima Evropske unije, ne sumnjam kako ćemo u tekućem mandatu uraditi puno toga na rješavnju zadataka koje su pred nama, a sve u cilju stvaranja povoljnijih uvjeta života u BiH.

Najvažnije pitanje na putu evroatlantskih integracija u ovom trenutku je provođenje tehničkih i administrativnih procedura za registraciju perspektivne nepokretne vojne imovine na državu BiH, odnosno na Ministarstvo odbrane BiH, što je uslov za aktiviranje Akcionog plana za članstvo (MAP) i primjenu Godišnjeg nacionalnog plana (ANP-a) za pristupanje NATO-u.

Dr. Emir Suljagić

**zamjenik ministra odbrane
za politiku i planove**

Ministarstvo odbrane BiH nastavlja izvršavati obaveze u okviru NATO integracionog procesa, u skladu sa svojim zakonskim nadležnostima. Najvažnije pitanje na putu evroatlantskih integracija u ovom trenutku je provođenje tehničkih i administrativnih procedura za registraciju perspektivne nepokretne vojne imovine na državu BiH, odnosno na Ministarstvo odbrane BiH, što je uvjet za aktiviranje Akcionog plana za članstvo (MAP) i primjenu

Godišnjeg nacionalnog plana (ANP-a) za pristupanje NATO-u.

Ministarstvo odbrane BiH čini kredibilan napor u ovom procesu, pokazali smo da smo u stanju da upravljamo strateškim procesima i da na putu ka NATO-u ispunjavamo naš dio obaveza.

Od Predsjedništva BiH dobili smo strateške smjernice za okončanje rada na Pregledu odbrane i izradu realističnog i finansijski podržanog Plana razvoja i Plana modernizacije OS BiH. Također, potrebno je izvršiti pregled i ažuriranje strateških dokumenata, kao što su Sigurnosna politika, Odbrambena politika i Vojna doktrina.

U narednih nekoliko godina pred nas se postavlja, kao izazov, da razvijamo kapacitete potrebne za učešće u mirovnim i operacijama podrške miru, nastavak učešća u misiji „Resolute Support“ u Afganistanu, misiji UN-a - MONUSCO u Kongu, te u misiji UN-a - MINUSMA u Maliju, da nastavimo razvijati kapacitete za pomoć civilnim organima vlasti u slučaju prirodnih katastrofa, odnosno da odgovorimo na nove izazove kao što mogu biti - borba protiv terorizma i drugi oblici ekstremizma u BiH. Pored toga, posvećeni smo izvršavanju preuzetih međunarodnih obaveza, aktivnostima koje proizilaze iz članstva u programu Partnerstvo za mir sa NATO-om, te aktivnostima regionalne saradnje u forumima: SEDM, A5, B9, Balkanske medicinske snage, te dajemo punu podršku racionalizaciji i sinhronizaciji regionalnih sigurnosnih foruma.

U svemu tome, možda je najveći izazov kako da, sa najmanjim mogućim sredstvima, pokušamo postići najveće moguće efekte, odnosno, kako sa rapoloživim sredstvima budžeta MO BiH ispunjavati vlastite zakonske obaveze. No, bez obzira na tu činjenicu, Ministarstvo odbrane i Oružane snage BiH su kredibilna i relevantna državna struktura, koja je sposobna odgovoriti svim sigurnosnim izazovima i potrebama naroda i građana BiH.

Vrlo važna aktivnost pred nama u narednom periodu je i završavanje vojničkog, podoficirskog i oficirskog kadra, imajući u vidu da će u narednih 10 godina jedan značajan broj iskusnih vojnika, podoficira i oficira steći uvjete za odlazak u penziju.

Boris Jerinić

zamjenik ministra odbrane za upravljanje resursima

Aktivnosti zamjenika ministra odbrane za upravljanje resursima u narednom periodu bit će usmjerene na unaprijeđenje procesa planiranja, programiranja i izvršenja budžeta za potrebe odbrane.

Ovaj proces je pretpostavka za sve ostale aktivnosti, koje će se realizirati kako na kratkoročnom tako i na dugoročnom planu, a tiču se snabdijevanja, nabavki, modernizacije OS BiH, standardizacije ugovora, kapitalnih investicija, kao i podmlađivanja vojničkog, podoficirskog i oficirskog kadra u OS BiH. Novo rukovodstvo Ministarstva odbrane BiH je opredijeljeno napraviti kvalitetne i značajne iskorake u smislu daljnje i potrebne modernizacije Oružanih snaga BiH, u personalnom, ali i u tehničkom smislu, kako bi OS BiH spremno dočekale sve izazove koji se pred njih mogu postaviti, a na čemu su one predano radile svih ovih godina, sa vrlo skromnim, nedovoljnim i ograničenim sredstvima. I pored toga, OS BiH su dale svoj nemjerljiv doprinos i pomoć civilnim strukturama i građanima BiH tokom nedavnih poplava u BiH, u akcijama gašenja požara, tokom snježnih nepogoda i spašavanju životno ugroženih građana BiH, stavljajući na raspolaganje sve svoje kapacitete.

U svrhu osposobljavanja naših oružanih snaga da još spremnije izvršavaju svoje zadatke, prioritet Kabineta zamjenika ministra za resurse bit će osposobljavanje, redovno održavanje i modernizacija helikopterskih kapaciteta, koji nam stoje na raspolaganju, ali i nabavka drugih sredstava, koja će pomoći našim pripadnicima da što uspješnije izvršavaju svoje zadatke.

I pored činjenice da su budžetska sredstva za potrebe kapitalnih ulaganja i dalje skromna i ograničena, radit ćemo na pravovremenom i racionalnom planiranju utroška tih sredstava, jednom efikasnijem pristupu procesu javnih nabavki, po potrebi pravovremenom restrukturiranju budžeta, te se posebno posvetiti standardizaciji i boljem kvalitetu ugovora koji potpisuje naša institucija.

Isto tako, vrlo važna aktivnost pred nama u narednom periodu je i završavanje vojničkog, podoficirskog i oficirskog kadra, imajući u vidu da će u narednih 10 godina jedan značajan broj iskusnih vojnika, podoficira i oficira steći uvjete za odlazak u penziju. S tim u vezi, vrlo je važno na vrijeme prepoznati ovaj izazov i ove iskusne kadrove zamijeniti sa mlađim i kvalitetnim kadrovima, koje je potrebno prepoznati, osposobiti, educirati i staviti u funkciju ukupnog sistema odbrane.

PODACI O GENERALSKOM KORU U OS BIH

► Zajednički štab OS BiH

> **Načelnik ZŠ OS BiH - Anto Jeleč**, lični čin: general pukovnik; postavljen na dužnost: načelnika ZŠ OS BiH; formacijski čin: general pukovnik; mjesto službe: Sarajevo.

> **Zamjenik načelnika ZŠ OS BiH za operacije - Mirko Tepšić**, lični čin: general major; postavljen na dužnost: zamjenik načelnika ZŠ OS BiH za operacije; formacijski čin: general major; mjesto službe: Sarajevo.

> **Zamjenik načelnika ZŠ OS BiH za resurse - Senad Mašović**, lični čin: general major; postavljen na dužnost: zamjenik načelnika ZŠ OS BiH za resurse; formacijski čin: general major; mjesto službe: Sarajevo.

► Operativna komanda OS BiH

Komandant OK OS BiH - Dragan Vuković, lični čin: general major; postavljen na dužnost: v.d. komandanta OS BiH; formacijski čin: general major; mjesto službe: Sarajevo - Butmir.

Zamjenik komandanta OK OS BiH za operacije - Mirsad Ahmić, lični čin: brigadni general; postavljen na dužnost: zamjenik komandanta OK OS BiH za operacije; formacijski čin: brigadni general; mjesto službe: Sarajevo - Butmir.

Zamjenik komandanta OK OS BiH za resurse - Ivica Jerkić, lični čin: brigadni general; postavljen na dužnost: zamjenik komandanta OK OS BiH za resurse; formacijski čin: brigadni general; mjesto službe: Sarajevo - Butmir.

► Komanda za podršku OS BiH

Komandant KP OS BiH - Husein Tursunović, lični čin: general major; postavljen na dužnost: komandant KP OS BiH; formacijski čin: general major; mjesto službe: Banjaluka.

Zamjenik komandanta KP OS BiH za operacije - Marko Stojčić, lični čin: brigadni general; postavljen na dužnost: zamjenik komandanta KP OS BiH za operacije; formacijski čin: brigadni general; mjesto službe: Banjaluka.

Zamjenik komandanta KP OS BiH za resurse - Gojko Knežević, lični čin: brigadni general; postavljen na dužnost: zamjenik komandanta KP OS BiH za resurse; formacijski čin: brigadni general; mjesto službe: Banjaluka.

► Generalni inspektorat MO BiH

Generalni inspektor Ministarstva odbrane BiH - Enes Husejnović, lični čin: brigadni general; postavljen na dužnost: generalni inspektor MO BiH; formacijski čin: brigadni general; mjesto službe: Sarajevo.

> **4. pbr OS BiH - Komandant 4. pbr - Tomo Kolenda**, lični čin: brigadni general; postavljen na dužnost: komandant 4. pbr; formacijski čin: brigadni general; mjesto službe: Čapljina.

> **5. pbr OS BiH - Komandant 5. pbr - Kenan Dautović**, lični čin: brigadni general; postavljen na dužnost: komandant 5. pbr; formacijski čin: brigadni general; mjesto službe: Tuzla.

> **6. pbr OS BiH - Komandant 6. pbr - Radovan Ilić**, lični čin: brigadni general; postavljen na dužnost: komandant 6. pbr; formacijski čin: brigadni general; mjesto službe: Banjaluka.

STANJE PERSONALA U MO I OS BIH

Trenutna popunjenost personala u Ministarstvu odbrane BiH na dan 29.04.2015. godine iznosila je 257 lica od 325 koliko broji po sistematizaciji, od toga je 151 državni službenik, 88 zaposlenika, devet rukovodećih državnih službenika i devet lica sa posebnim statusom.

U MO BiH raspoređeno je i 60 profesionalnih vojnih lica (PVL). Popunjenost OS BiH u protekle dvije godine se kretala od 91% sa početkom 2013. godine do trenutne od 89%. Treba napomenuti da je Zakonom o budžetu zajedničkih institucija BiH brojno stanje MO i OS BiH ograničeno na 10 011 pripadnika, iako je Odlukom Predsjedništva BiH o veličini, strukturi i lokacijama OS BiH određeno da OS BiH imaju 10 000 PVL, 1 000 civilnih lica na službi u OS BiH i 5 000 pripadnika rezervnog sastava.

Sa problemom otpusta personala, koji je uvjetovan primjenom Zakona o službi u Oružanim snagama BiH, MO i OS BiH po prvi put susrele su se početkom 2010. godine, kada pojedinim vojnicima nije bilo moguće produžiti profesionalni vojni ugovor, zbog ograničenja starosne granice od 35 godina života. Zbog toga je od početka 2010. godine do sada iz OS BiH ukupno otpušeno 2 807 vojnika od čega u 2010. godini 1 767 vojnika, 2011. godini 181 vojnik, 2012. godini jedan vojnik, 2013. godini 792 vojnika i u 2014. godini 66 vojnika. Prema planu u 2015. godini planirano je da se otpusti 90 vojnika.

Proces znavljanja vojnog personala (podmlađivanje)

Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine je, u sklopu ukupnih aktivnosti koje se preduzimaju, s ciljem što bolje pripreme, planiranja, organiziranja i realiziranja prijema nove generacije vojnika u OS BiH, uložilo dodatne napore da unaprijedi proces regrutovanja i prijema u smislu da se uspostavi maksimalna ozbiljnost i transparentnost, te jednak tretman i jednake mogućnosti.

► Prijem vojnika u OS BiH po klasama:

XII klasa - 15.04.2013. godine i 01.05.2013. godine - 298 vojnika (277 muškaraca i 21 žena)

XII klasa - 01.10.2013. godine - 289 vojnika (263 muškarca i 26 žena)

XIV klasa - 01.08.2014. godine - 248 vojnika (228 muškaraca i 20 žena)

XV klasa - 31.12.2014. godine - 65 vojnika (57 muškaraca i 8 žena) i 01.01.2015. godine 47 vojnika.

U skladu sa Dinamičkim planom, u toku su aktivnosti izbora i prijema vojnika u OS BiH po Javnom oglasu od 08.09.2014. godine (XVI klasa - 130 vojnika), čija će obuka početi u septembru, a prijem u službu planiran je 01.01.2016. godine.

Prosjeck godina kandidata koji se javljaju za prijem u OS BiH je 22 godine. Dosadašnjim prijemima prosjeck godina starosti vojnika, smanjio se sa 33 na 27 godina. Inače, prosjeck godina starosti pripadnika OS BiH je 36 godina (generali - 49, oficiri - 43, podoficiri - 40, vojnici - 27 i CL - 46). Sa podmlađivanjem vojničke kategorije, kao i prijemom oficira iz građanstva nastaviti će se i u narednom periodu. Teritorijalna distribucija prijavljenih kandidata ukazuje na činjenicu da je interes za pristupanje u OS BiH prisutan na cijeloj teritoriji BiH.

Prijem i obuka mladih oficira

Oružane snage BiH su u dosadašnjem periodu realizirale niz reformskih zadataka. Mladi oficiri u OS BiH su se ranije regrutovali prevođenjem iz postojećeg vojničkog i podoficirskog kadra ili školovanjem na akademijama prijateljskih zemalja, što je bilo nedovoljno da zadovolje potrebe OS BiH za potpunom ovom kategorijom vojnih lica. Kada je pitanju školovanje na stranim akademijama, kadeti OS BiH su postizali odlične rezultate i donosili

sa sobom samo riječi pohvale, međutim to je nedovoljno.

U 2013. i 2014. godini nastavljena je realizacija trogodišnjeg Pilot projekta odabira i obuke oficira u OS BiH, započet 2012. godine, a nastao kao potreba vlastitog odabira i obuke kandidata za oficire OS BiH. Projekat se realizira kroz saradnju Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine, Ambasade Ujedinjenog Kraljevstva i NATO štaba u Sarajevu. Dosadašnje aktivnosti na implementaciji ovog projekta odvijaju se željenom dinamikom i na zadovoljstvo svih učesnika u ovom procesu.

Proces odabira i selekcije, koji je završen u 2013. godini, nastavljen je jednogodišnjom osnovnom oficirskom obukom u 2014. godini. Osnovnu oficirsku obuku završilo je 29 kandidata, od toga dvije kandidatkinje. Novoprimitljeni oficiri stupili su na dužnost početkom 2015. godine.

Koordinacioni tim Ministarstva odbrane BiH, nadležni predstavnici MO i OS BiH zajedno sa predstavnicima Ambasade UK i predstavnicima NATO štaba u Sarajevu permanentno prate ovaj proces pružajući mu potrebnu pomoć i podršku.

Na Javni konkurs za prijem druge generacije oficira prijavilo se 343 kandidata/kinje. U toku je njihova obuka u trajanju od jedne godine.

Na obuku je upućeno 14 kandidata. Sa kandidatima, koji uspješno završe obuku, sklopit će se ugovori o prijemu u PVS u OS BiH sa 01.01.2016. godine.

Uspostavljanje vlastitog modela odabira i obuke mladih oficira, lidera OS BiH, na najbolji način doprinosi jačanju sposobnosti OS BiH u cjelini, ali i afirmaciji čitave države na unutrašnjem i spoljašnjem planu.

AKTIVNOSTI MO I OS BIH

Aktivnosti vezane za gender tematiku u sistemu odbrane

Prema posljednjim analizama podataka Ministarstva odbrane BiH u 2014. godini, od ukupnog broja zaposlenih u Ministarstvu odbrane, žene su procentualno zastupljene sa 55,2 %, dok su žene u odnosu na ukupan broj civilnih lica na službi u Oružanim snagama zastupljene sa 23,6%. Profesionalnih vojnih lica (PVL) - žena u Oružanim snagama BiH je 5,4%. Od ukupnog broja pripadnica Oružanih snaga BiH, žene su procentualno zastupljene sa 6,6%. Najveći procenat žena PVL je u kategoriji vojnika, što je povezano sa samim podmlađivanjem ljudstva u OS BiH. Najmanji procenat žena PVL je u činu oficira. Od ukupnog broja pripadnika OS BiH, koji su u 2014. godini učestvovali u mirovnim misijama, 8,62 % su žene pripadnice OS BiH. Uglavnom se radi o ženama podoficirima i vojnicima. Predstavnici MO i OS BiH aktivni su u radu Agencije za ravnopravnost spolova, i učestvovali su u Radnoj grupi za izradu Akcionog plana za implementaciju UN Rezolucije 1325 u Bosni i Hercegovini i isti su članovi Koordinacionog tijela za praćenje provedbe Akcionog plana za implementaciju UNSCR 1325 u BiH.

Vijeće ministara BiH donijelo je Odluku o usvajanju Akcionog plana za implementaciju UNSCR 1325 u Bosni i Hercegovini za period 2014 - 2017. godina. U Akcionom planu za implementaciju UNSCR 1325 u BiH jasno su definirani ciljevi i aktivnosti, od vitalnog značaja za implementaciju Rezolucije u Bosni i Hercegovini iz nadležnosti Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine.

U maju 2013. godine usvojena je PARP procjena 2013 za Bosnu i Hercegovinu na nivou Sjevernoatlantskog vijeća, u okviru koje je usvojen i novi Partnerski cilj G 0013 – „Perspektive rodne ravnopravnosti“. Za nosioca implementacije ovog partnerskog cilja određeno je Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine – Sektor za upravljanje personalom, te su u skladu sa naprijed navedenim preduzete aktivnosti na implementaciji ovog partnerskog cilja.

MO BiH zajedno sa ministarstvima odbrane Makedo-

nije, Crne Gore i Srbije učestvuje u regionalnom projektu „Podrška integraciji načela rodne ravnopravnosti u reformu sektora sigurnosti na Zapadnom Balkanu“ u organizaciji UNDP/SEESAC.

MO BiH aktivno je učestvovalo u izradi studije o položaju žena u oružanim snagama zemalja Zapadnog Balkana. Studija je rađena u okviru regionalnog projekta „Jačanje regionalne saradnje na planu integracije rodne perspektive u reformu sektora sigurnosti na Zapadnom Balkanu“ koji je pokrenut na inicijativu UNDP-a.

U okviru projekta „Jačanje regionalne saradnje na planu integracije rodne perspektive u reformu sektora sigurnosti na Zapadnom Balkanu“ na inicijativu UNDP/SEESAC, a uz podršku Nordijskog centra za rod u vojnim operacijama i PSOTC-a, u periodu od 05.03. do 13.03.2014. godine, održana je Regionalna obuka instruktora/ki iz oblasti rodne ravnopravnosti. Na ovaj način Ministarstvo odbrane BiH je dobilo prve trenere za rodnu jednakost, koji će u narednom periodu učestvovati u obuci pripadnika Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH, te uspostavljati i širiti mrežu trenera za rodnu jednakost u MO i OS BiH.

U okviru ovog projekta u periodu od 26.01. do 06.02.2015 godine u Centru za mirovne operacije, Beograd, obučena su još četiri trenera za rodnu jednakost, tako da je u okviru ovog projekta obučeno 11 trenera (instruktora za rodnu ravnopravnost).

U komandama i jedinicama OS BiH do nivoa bataljona, odnosno jedinice istog ili višeg nivoa, imenovana su kontakt lica za rodna pitanja.

Nakon imenovanja istih, formirana je mreža kontakt lica za rodna pitanja unutar OS BiH. Zadatak ovih lica je da, pored obavljanja svojih redovnih dužnosti, vrše praćenje, analizu stanja, izvještavanje i predlaganje mjera za postizanje rodne ravnopravnosti, što je precizirano donošenjem „Standardnih operativnih procedura za kontakt lica imenovana u OS BiH za pitanja rodne ravnopravnosti“.

Aktivnosti vezane za promociju prevencije seksualnog nasilja u konfliktnim i postkonfliktnim društvima

Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine je, u saradnji sa ambasadama Ujedinjenog Kraljevstva i Kraljevine Norveške u BiH, bilo domaćin konferencije na temu „Prevencija seksualnog nasilja u sukobima - osnaživanje uloge regionalnih snaga sigurnosti u operacijama podrške miru“, koja je održana 28.03.2014. godine u Domu Oružanih snaga u Sarajevu. Konferencija je ocijenjena veoma uspješnom, a služila je kao uvod za samit „Zaustavimo seksualno nasilje u sukobima“.

Doprinos konferenciji dao je i Centar za obuku za operacije podrške miru (PSOTC), koji je u izlaganjima učesnika konferencije prepoznat kao regionalni lider u pružanju gender kurseva za mirovne operacije.

Predstavnici MO BiH i OS BiH, predvođeni tadašnjom zamjenicom ministra Marinom Pendeš, su u periodu od 10.06 do 13.06.2014. godine prisustvovali samitu „Zaustavimo seksualno nasilje u sukobima“ (PSV) koji je održan u Londonu. Na ovom skupu u Londonu učestvovalo je više od 140 zemalja.

Uz pomoć Ambasade Velike Britanije u Sarajevu i Kraljevine Norveške, Ministarstvo odbrane BiH i Centar za obuku za operacije podrške miru (PSOTC) uradili su okvirni program obuke za sigurnosni sektor – „Prevencija seksualnog nasilja u oružanom sukobu“. Program je inovativan i predstavlja samo jedan od mogućih načina za organizaciju i izvođenje obuke za prevenciju seksualnog nasilja, odnosno kao neka vrsta kataloga mogućih modula obuke iz kojeg organizatori ili instruktori mogu izabrati modul koji im odgovara i koji mogu prilagoditi konkretnim polaznicima. Program je donesen u septembru 2014. godine. U organizaciji PSOTC-a od 02.12. do 04.12.2014. godine, održana je radionica „Prevencija seksualnog nasilja u konfliktu“.

AKTIVNOSTI BIH U OKVIRU SARADNJE I PARTNERSTVA SA NATO-om

REALIZACIJA AKTIVNOSTI U VEZI PARP-a, IPAP-a, MAP-a

PROCES PLANIRANJA I REVIZIJE (PLANNING AND REVIEW PROCESS – PARP)

Jedan od mehanizama saradnje BiH sa NATO-om je Proces planiranja i revizije (u daljem tekstu: PARP) koji traje od 2007. godine i trenutno se nalazi u petom ciklusu, koji je otpočeo 2014. godine.

2013

U sjedištu NATO-a u Briselu 22. aprila 2013. godine održan je sastanak PARP procjene BiH za 2013. godinu, u formatu „28 + BiH“, s ciljem davanja dodatnih pojašnjenja na tekst PARP procjene predstavnicima svih NATO zemalja (Sjevernoatlantsko vijeće/North Atlantic Council - NAC). Neposredno prije samog razmatranja teksta PARP procjene, nekoliko zemalja (Turska, Danska, Slovenija, Holandija, Norveška, Crna Gora, Hrvatska, Albanija, SAD, Italija, Makedonija, Velika Britanija, Grčka i Poljska) iskoristile su priliku za davanje generalnih izjava u kojima je naglasak bio na prepoznavanju napora BiH na njenom putu ka evroatlantskim integracijama, posebno učešću BiH u ISAF operaciji i razvijanju regionalne saradnje, ali i na postojanju određenih poteškoća (pitanje perspektivnih vojnih lokacija, izrada dokumenta „Pregled odbrane“, pitanje rješavanja viškova naoružanja i municije i dr.) koje taj proces otežavaju i usporavaju u odnosu na očekivanja.

2014

U NATO štabu u Briselu 15. aprila 2014. godine realiziran je sastanak sa predstavnicima država članica NATO-a u formatu „28+1“ na kojem je učestvovala delegacija Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH.

PARP - “28 + 1”
Brisel, 15.04.2014.

Tokom 2014. godine, u okviru Proces planiranja i revizije (PARP), ključne aktivnosti bile su usmjerene na izradu odgovora na PARP upitnik za 2014. godinu, koji je u junu 2014. godine dostavljen od strane NATO štaba u Briselu.

MO BiH je, kao nosilac aktivnosti, u saradnji sa MVP i MS BiH pripremilo odgovore na tematska pitanja iz Upitnika, koji predstavljaju svojevrstan presjek stanja kapaciteta i sposobnosti OS BiH u pogledu izgradnje interoperabilnosti sa NATO-om. Odgovori na PARP upitnik su dostavljeni nadležnim autoritetima NATO štaba u Briselu u oktobru iste godine, radi usaglašavanja PARP procjene.

2015

U periodu od 17. do 18. marta 2015. godine u Domu OS BiH u Sarajevu realizirane su konsultacije sa predstavnicima NATO štaba iz Brisela u vezi sa odgovorima na Upitnik, odnosno prijedlogom PARP procjene za BiH za 2015. godinu. S tim u vezi, u maju 2015. godine realiziran je multilateralni sastanak predstavnika MO i OS BiH sa predstavnicima NATO-a po pitanju izrade konačne PARP procjene za BiH za 2015. godinu. O realizaciji PARP aktivnosti, MO BiH je redovno izvještavalo Vijeće ministara (VM) BiH putem informacija koje su dostavljane Komisiji za NATO integracijski proces BiH.

PARTNERSKI CILJEVI – PC (PARTNERSHIP GOALS – PG)

U periodu od 18. do 19. marta 2014. godine u Domu OS BiH u Sarajevu realizirani su radni sastanci sa delegacijom Međunarodnog štaba NATO-a iz Brisela (NATO International Staff – NATO IS), u svrhu diskusije i razgovora o implementaciji postojećeg seta Partnerskih ciljeva saradnje BiH – NATO (Partnership Goals – PG).

U okviru PARP-a, BiH je prihvatila Partnerske ciljeve (PC) koji predstavljaju ciljeve saradnje sa NATO-om usmjerene na izgradnju interoperabilnih odbrambenih i drugih kapaciteta BiH. Trenutni, četvrti set PC-a obuhvata 40 ciljeva (24 opća, 11 kopnenih i pet zračnih). Od 40 ciljeva, u nadležnosti MO i ZŠ OS BiH je 36, Ministarstva vanjskih poslova jedan i Ministarstva sigurnosti tri cilja. Realizacija PC praćena je kontinuirano na nivou MO i ZŠ OS BiH putem kvartalnih analiza implementacije PC, koje su redovno dostavljane NATO štabu Sarajevo, Združenoj komandi snaga (JFC HQ) Napulj, te Vojnom dijelu Misije BiH pri NATO-u.

KONCEPT OPERATIVNIH SPOSOBNOSTI (OPERATIONAL CAPABILITIES CONCEPT EVALUATION AND FEEDBACK PROGRAM – OCC E&F)

Bosna i Hercegovina je u 2009. godini u okviru PARP-a inicirala program „Koncept operativnih sposobnosti (OCC)“, koji je usmjeren na kolektivnu obuku i postizanje interoperabilnosti jedinica OS BiH, deklariranih za NATO vođene operacije. Do sada, izvršeno je SEL-1 i SEL-2 ocjenjivanje (ocjenjivanje koje provode certificirani ocjenjivači OS BiH) deklariranih OCC jedinica OS BiH, te NEL-1 i NEL-2 ocjenjivanje jedinica iz 6. pješadijske brigade (ocjenjivanje koje provode NATO ocjenjivači), a u toku su pripreme za ocjenjivanje na nivou SEL-1 (jedinice iz 4. pješadijske brigade).

U okviru Koncepta operativnih sposobnosti (OCC) u septembru 2014. godine realizirano je i NEL-2 ocjenjivanje jedinica iz 6. pbr (ocjenjivanje koje provode NATO ocjenjivači), te u oktobru 2014. godine ocjenjivanje na nivou SEL-1 (ocjenjivanje koje provode ocjenjivači OS BiH) jedinice iz 4. pbr na poligonu „Manjača“. U maju 2015. godine realizirano je i NEL-1 ocjenjivanje jedinice iz 4. pbr (ocjenjivanje koje provode NATO ocjenjivači) na poligonu „Manjača“.

U Centru za borbenu obuku (CBO) i Centru za borbene simulacije (CBS) na poligonu „Manjača“, 4. pješadijska brigada OS BiH je u maju 2015. godine realizirala vježbu vanjskog ocjenjivanja „Dinamičan odgovor 15-4“.

INDIVIDUALNI PARTNERSKI AKCIONI PLAN (INDIVIDUAL PARTNERSHIP ACTION PLAN - IPAP)

BiH je, do sada, realizirala tri ciklusa Individualnog partnerskog akcionog plana (Individual Partnership Action Plan - IPAP (2008-2010, 2010-2012, 2012-2014) pod liderstvom Komisije za NATO integracijski proces BiH, kao nadležnog državnog tijela za pitanja NATO integracijskog procesa BiH.

2014

Bosna i Hercegovina se trenutno nalazi u četvrtom ciklusu IPAP-a za period 2014-2016. godina. Usaglašeni dokument IPAP 2014-2016. usvojen je od strane VM BiH u martu 2014. godine, a prihvaćen od strane NATO-a u septembru iste godine. Dokument obuhvata akcije i aktivnosti iz nadležnosti svih institucija i agencija BiH, pri čemu je MO BiH nadležno za dio koji se odnosi na odbrambena i vojna pitanja. U skladu sa prethodnim konsultacijama MO BiH i nadležnih autoriteta NATO štaba iz Brisela provedenim u svrhu organiziranja dodatnih konsultacija i diskusija u vezi sa implementacijom Individualnog partnerskog akcionog plana (IPAP), 05. maja 2014. godine u MVP BiH održan je radni sastanak sa predstavnicom NATO štaba iz Brisela, gđom. Despinom Fragoulopoulou, desk oficirom za BiH. U delegaciji BiH bili su predstavnici MVP, MO i MS BiH, koju je predvodio gosp. Mitar Kujundžić, pomoćnik ministra vanjskih poslova BiH.

Tokom sastanka, od strane predstavnice NATO štaba iz Brisela iskazano je posebno interesiranje za eventualni napredak i status implemetacije aktivnosti vezanih za rješavanje pitanja perspektivne nepokretne vojne imovine (lokacija), dokument „Pregled odbrane“, borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije i javnu diplomatiju, kako bi pred NATO samit u Velsu mogao biti izrađen opći izvještaj o napretku zemalja aspiranata za članstvo u NATO-u (BiH, Crna Gora, Makedonija i Gruzija).

2015

U februaru 2015. godine na nivou MO i OS BiH okončane su aktivnosti na izradi Samoprocjene implementacije akcija i aktivnosti iz oblasti odbrane i vojnih pitanja za 2014. godinu, koja je dostavljena Komisiji za NATO integracijski proces BiH, s ciljem objedinjavanja sa prilogima drugih institucija BiH. Po završenom objedinjavanju bit će provedene konsultacije sa NATO štabom u Briselu o navedenoj procjeni, nakon čega će uslijediti i konačana procjena implementacije IPAP aktivnosti i akcija od strane BiH.

GODIŠNJI DRŽAVNI PLAN (ANNUAL NATIONAL PLAN - ANP)

Na neformalnom sastanku NAC-a u Talinu, u aprilu 2010. godine donesena je odluka da BiH bude primljena u MAP, ali uz uvjet da je NAC ovlašten da prihvati prvi Državni godišnji program (ANP) onda kada BiH ispuní uvjet knjiženja nepokretne perspektivne vojne imovine, kao državne imovine date na korištenje Ministarstvu odbrane i Oružanim snagama BiH. S obzirom da BiH nije ispunila traženi uvjet za aktiviranje MAP-a, samim tim nije ni dobiveno odobrenje od strane NAC-a za otpočinjanje Godišnjeg državnog programa (ANP) u okviru MAP-a, a u proteklom periodu nisu ni realizirane konkretne aktivnosti. Navedeni uvjet do sada nije u potpunosti ispunjen, ali je u cilju priprema za aktiviranje članstva

u MAP-u do sada uknjiženo 17 lokacija, dok je za više od 20 lokacija prikupljena kompletna imovinsko-pravna dokumentacija. Za preostale lokacije nastavljeno je prikupljanje potrebnih dokumenata.

UČEŠĆE MO I OS BIH U OSTALIM NATO/PFP AKTIVNOSTIMA

PROGRAM SARADNJE SA NATO-om

BiH više ne postupa po IPCP-u (Individual Partnership Cooperation Program), koji je ranije bio osnovni dokument po kojem je praktično realizirana saradnja sa NATO-om, s obzirom da se saradnja BiH sa NATO-om odvija na nivou IPAP (Individual Partnership Action Plan). Ovo podrazumijeva da, na osnovu usaglašenih dokumenata PARP i IPAP, NATO radi procjenu naših prioriteta i vojnih ciljeva, te postavlja određene parametre uspješnosti, kao pokazatelje napretka i na osnovu toga preporučuje i provjerava upotrebu ponuđenih aktivnosti i događaja od strane NATO-a u Partnerskom meniju saradnje (PCM). Međunarodni vojni štab (IMS) NATO-a od sada vodi ovaj proces pomoću Mape puta. Dakle, iz Partnerskog menija saradnje, BiH vrši odabir događaja i radi listu onih događaja na kojima planira učestvovati i istu dostavlja u NATO. Predstavnici NATO-a vrše provjeru usklađenosti zahtjeva (liste događaja) sa našim vojnim i partnerskim ciljevima, kao i mapama puta i istu odobravaju te finansijski podržavaju učešće. U skladu sa navedenim, Ministarstvo odbrane je pristupilo pripremi Liste aktivnosti saradnje sa NATO-om u 2015. godini, a koja je u decembru 2014. godine i odobrena od strane ministra odbrane BiH, kako bi se odmah s početkom 2015. godine moglo pristupiti realizaciji aktivnosti obuhvaćenih ovom listom. Program saradnje sa NATO-om za 2014. godinu se sastojao od 24 područja saradnje, 103 aktivnosti i 133 događaja, od čega je Ministarstvu odbrane BiH pripalo 30, Oružanim snagama BiH 102 i Ministarstvu sigurnosti jedan događaj.

Uporedni prikaz realizacije Programa saradnje između BiH i NATO za 2014. godinu u odnosu na period od 2007. do 2013. godine:

God.	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Aktivnosti	39	111	131	127	127	140	159	103
Događaji	45/22	175/106	183/118	180/127	194/153	188	197/133	133/112
%	50	60	64	70	79	83	67,5	84

Predstavnici MO BiH su učestvovali na konsultativnim sastancima sa predstavnicima NATO štaba iz Brisela u vezi izrade Liste aktivnosti saradnje sa NATO-om za 2015. godinu i implementacije iste za 2014. godinu.

VJEŽBE U INOZEMSTVU

U periodu juni – august 2014. godine provedena je odgovarajuća procedura, te je 22. augusta 2014. godine od strane ministra odbrane BiH odobren „Godišnji plan obuke i vježbi pripadnika i jedinica Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u inozemstvu za 2015. godinu“. U skladu sa članom 11. Zakona o učešću pripadnika OS BiH, policijskih službenika, državnih službenika i ostalih zaposlenika u operacijama podrške miru i drugim aktivnostima u inozemstvu (Sl. Glasnik BiH, broj:14/05) dostavljene su informacije o navedenom Godišnjem planu prema Vijeću ministara BiH, Predsjedništvu BiH i Parlamentarnoj skupštini BiH.

KOMISIJA ZA NATO INTEGRACIJSKI PROCES BOSNE I HERCEGOVINE

Predstavnici MO BiH (tri predstavnika iz Sektora za međunarodnu saradnju) aktivno su učestvovali u radu Komisije za NATO integracijski proces BiH (u daljem testu: Komisija), u skladu sa obavezama, koje su definirane Odlukom Vijeća ministara BiH o uspostavljanju ovog tijela.

Tokom 2014. godine Komisija je održala četiri redovne sjednice i nekoliko interesornih konsultacija, na kojima su razmatrana pitanja realizacije obaveza BiH iz članstva u PFP, od kojih posebno izdvajamo: Praćenje implementacije trenutnih mehanizama saradnje sa NATO-om (PARP, ACP, IPAP); Izrada dokumenta IPAP BiH za period 2014-2016. godina i usaglašavanje dokumenta sa NATO-om; Praćenje izrade odgovora na PARP upitnik 2014; Praćenje implementacije Partnerskih ciljeva saradnje BiH-NATO 2014; Praćenje realizacije Akcionog plana za implementaciju komunikacijske strategije BiH u 2014; Praćenje i rad u pripremama za učešće BiH delegacije u radu NATO samita u Walesu; Pripreme za aktiviranje članstva BiH u MAP-u po rješavanju pitanja knjiženja perspektivnih vojnih lokacija.

ORUŽANE**SNAGE****BIH****NATO****+
OTAN**

BILATERALNA I REGIONALNA SARADNJA U OBLASTI ODBRANE

BILATERALNA SARADNJA

Memorandumi o razumijevanju, sporazumi o saradnji u oblasti odbrane, protokoli i ugovori

- Ministarstvo odbrane BiH je do sada zaključilo ukupno 54 međunarodna akta (24 memoranduma o razumijevanju, 18 sporazuma i 12 ugovora/protokola).
- U toku je rad/procedura za zaključivanje devet međunarodnih akata (sedam sporazuma i dva protokola),
- U 2014. godini potpisana su četiri međunarodna akta (dva memoranduma, jedan sporazum i jedan protokol).
- Provedena je zakonska procedura i pripremljeno je za potpisivanje devet međunarodnih akata: jedan memorandum, šest sporazuma i dva protokola.

REGIONALNA SARADNJA U OBLASTI ODBRANE

Ministarstvo odbrane BiH je u toku 2014. godine učestvovalo u radu sljedećih regionalnih inicijativa:

► Inicijativa ministara odbrane zemalja Jugoistočne Evrope (SEDM)

Aktivno učešće MO BiH u ovoj inicijativi u toku 2014. godine izraženo je kroz:

- > učešće predstavnika MO BiH u radu Koordinacijskog komiteta SEDM-a,
- > učešće u radu Političko-upravnog komiteta multinacionalnih mirovnih snaga (SEEBRIG) u svojstvu posmatrača,
- > učešće u izradi svih dokumenata ovog foruma,
- > učešće na ministarskom SEDM sastanku u okviru Sveobuhvatnog regionalnog sastanka ministara odbrane, održanom u oktobru 2014. godine u Crnoj Gori.

MO BiH aktivno je učestvovalo i u vježbi SEESIM 2014, čiji su domaćini bili Hrvatska i Bugarska.

► Forum za odbrambenu saradnju Zapadnog Balkana (SEEC)

U okviru Sveobuhvatnog regionalnog sastanka ministara odbrane kao članica SEEC - Forum za odbrambenu saradnju Zapadnog Balkana, koji je održan u Sloveniji od 01. do 03. oktobra 2013. godine, pomoćnik ministra za međunarodnu saradnju gđin. Zoran Šajinović predsjedavao je sastankom direktora odbrambene politike SEEC. U skladu sa dogovorom, postignutim tokom ovog sastanka, BiH i K. Norveška produžile su svoje kopredsjedavanje SEEC-om i u prvoj polovini 2014. godine.

Tokom sastanka, koji je MO BiH organiziralo u saradnji sa MO K. Norveške, 27.03.2014. godine usaglašena su stajališta država članica SEEC o zatvaranju ovog regionalnog foruma, te doneseni sljedeći zaključci:

- > Nema potrebe za održavanjem funkcioniranja SEEC - Foruma za odbrambenu saradnju Zapadnog Balkana, u cilju osiguranja koordinacije regionalnih centara obuke, budućeg funkcioniranja BMTF-a i mogućih novih projekata.
- > Funkcioniranje perspektivnih SEEC projekata u budućnosti treba pravno regulirati kroz memorandume o razumijevanju.
- > Kako bi se osigurala platforma za dijalog i koordinaciju političkih aktera o funkcioniranju SEEC projekata, redovna godišnja zasjedanja Odbrambenih političkih direktora Zapadnog Balkana (WBDPD) trebala bi biti nastavljena kao privremeno rješenje.
- > Sastanci Odbrambenih političkih direktora Zapadnog Balkana bit će organizirani u okviru Sveobuhvatnog sastanka ministara odbrane Jugoistočne Evrope i Zapadnog Balkana (CRM), a zemlja organizator i domaćin CRM-a odgovorna je za organiziranje i predsjedavanje sastancima WBDPD, ukoliko se ne dogovori drugačije.

Podsjećamo, kroz aktivan rad direktora odbrambene politike SEEC inicirano je ustanovljavanje regionalnih centara. Centar za obuku za mirovne operacije (PSOTC) prihvaćen je od strane Direktora odbrambene politike da bude delegiran kao Regionalni centar, tj. model za regionalnu saradnju u obuci za mirovne operacije. U cilju unaprijeđenja regionalne saradnje, otpočela je aktivnost na lansiranju i uspostavljanju novih inicijativa u okviru „Smart Defense/Pooling & Sharing“ kišobrana, a u okviru mehanizma Clearinghouse.

Osnovna filozofija „Smart Defense/Pooling&Sharing“ je racionalizacija troškova projekata, izbjegavanje dupliciranja i preklapanja projekata. Za sada, planirana su još dva nova regionalna centra: Regionalni centar za obuku za medije (PARC) - Skoplje i Centar za nuklearno-biološko-hemijsku odbranu (NBCC) Kruševac - Republika Srbija. Plasirana je i ideja za uspostavljanje Regionalnog centra za obuku pilota (PTC) u Podgorici – Crna Gora i Regionalnog centra za medicinsku obuku (MTC) u Skoplju.

► **Američko – jadranska povelja (US – Adriatic Charter) (A-5)**

Od januara 2014. godine jednogodišnje predsjedavanje foruma A-5 preuzela je Republika Albanija. Delegacija Zajedničkog štaba OS BiH učestvovala je na 18. Konferenciji načelnika štabova zemalja A-5 od 10. do 12.06.2014. godine u Pržnom, Sveti Stefan, Crna Gora. Predstavnik OS BiH učestvovao je na Konferenciji podoficira oružanih snaga zemalja A-5 od 23. do 26.06.2014. godine u Skoplju, R. Makedonija. Predstavnik OS BiH uključen je u rad radne grupe zemalja članica Američko-jadranske povelje te je učestvovao na dva implementacijska sastanka ove grupe tokom 2014. godine.

Delegacija MO BiH je 15.10.2014. godine učestvovala na sastanku ministara odbrane država članica Američko-jadranske povelje u okviru Sveobuhvatnog regionalnog sastanka ministara odbrane. Teme sastanka bile su „Uspostava interoperabilnosti kroz regionalnu saradnju“ i „Afganistan u post ISAF periodu – mogućnosti zajedničkog učešća“. Predsjedavanje Američko-jadranskom poveljom za 2015. godinu preuzela je Bosna i Hercegovina, te s tim u vezi sačinjen je program aktivnosti za 2015. godinu.

► **Konferencija načelnika štabova Balkanskih zemalja B-9 (Balkan CHOD's Confrence)**

Forum načelnika generalštabova Balkanskih zemalja uspostavljen je na inicijativu Grčke i Turske 2006. godine. Prva konferencija je održana u aprilu 2007. godine u Grčkoj.

Zemlje članice ovog foruma su: Albanija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Grčka, Makedonija,

Rumunija, Srbija i Turska.

Cilj foruma je razmatranje i jačanje modela vojne saradnje balkanskih država, kao i modela odgovora na sve

sigurnosne izazove, rizike i prijetnje u regionu. Većinu aktivnosti foruma čine obuka i obrazovanje, odnosno aktivnosti u kojima se zajednički stiče zahtijevani nivo interoperabilnosti, koji omogućava zajedničko djelovanje u različitim situacijama. To se prvenstveno odnosi na realizaciju zajedničkih vojnih vježbi kao i na izradu godišnjih procjena asimetričnih prijetnji na Balkanu.

Konferencija načelnika generalštabova Balkanskih zemalja realizuje se jednom u toku godine, a u cilju njene realizacije, kao i realizacije aktivnosti održavaju se sastanci: Koordinacijske grupe, Podgrupe za edukaciju, obuku i vježbe (ETESWG), Podgrupe za asimetrične prijetnje (ATSWG), Tima za konfiguraciju projekta SEEETN (South East Europe Exercise Training Network), koji se nalazi u sastavu podgrupe za ETESWG.

Do sada je održano sedam konferencija načelnika generalštabova balkanskih zemalja.

Osma konferencija je održana u Sarajevu 04.06.2014. godine, a deveta konferencija je održana u Podgorici 2015. godine.

► Informatičko povezivanje simulacijskih centara za obuku zemalja B9 kroz SEEETN projekat i pokretanje elektronske stranice na nivou zemalja B9

Ovaj projekat ima za cilj da se uvežu simulacijski centri svih zemalja članica Forumu B9 i da se tehnički osiguraju uvjeti za provođenje zajedničke simulacijske vježbe SIMEX. Prva provjera sistema rada je planirana da bude u martu 2015. godine a vježba bi se održala u četvrtom kvartalu 2015. godine. Za provođenje ove vježbe ne bi bilo velikih troškova jer bi svaka zemlja učestvovala sa svog mjesta (Remote site).

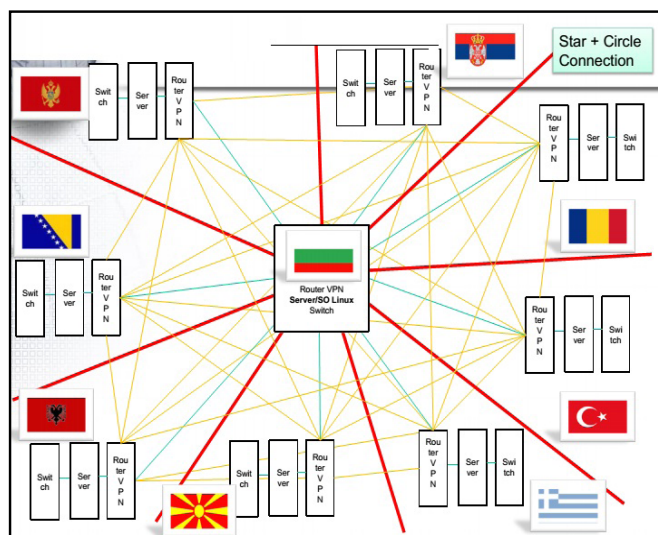
Ovaj projekat traje već dvije godine i nosilac je Bugarska. Također, pokrenuta je inicijativa o izradi web stranice

Foruma B9. Web stranica bi bila informativnog karaktera i imala bi za cilj bolju promociju Foruma.

Na njoj bi se nalazile informacije o aktivnostima, sastancima, te projektima Foruma. Osim toga tu bi se nalazile zajedničke izjave te video zapisi i slike sa pojedinih aktivnosti. Koje informacije bi bile na stranici to bi se usaglasilo konsenzusom svih zemalja članica.

Za ovaj projekat izrađen je TOR (Terms of References) i on treba da sa odobri na konferenciji u Sarajevu. Ovaj projekat je novi i vodi ga Bugarska. Prve tri godine stranicu bi održavala i ažurirala Bugarska.

► Formiranje regionalne mreže centara za obuku

Cilj ovog projekta je uvezivanje i formiranje mreže trening centara kroz koji bi se vršila razmjena instruktora, formiranje tima eksperata iz pojedinih oblasti, koji bi mogli izvoditi nastavu i obuku kako u regionu tako i van njega. Ovaj projekt je novi, a njegov nosilac je Bosna i Hercegovina. Domaćin prve konferencije komandanata centara bila je BiH (PSOTC) u prvoj polovini 2015. godine. Ovom konferencijom započeto je stvaranje mreže centara i daljeg rada po ovom pitanju.

► Izvođenje vježbe na nivou zemalja B9 jednom godišnje

Svake godine se provodi LIVEX vježba na nivou Foruma B9.

U toku 2013. godine izvedena je vježba specijalnih snaga u Srbiji. Učestvovala su sve zemlje osim Albanije. Bosna i Hercegovina je učestvovala sa timom EOD. U 2014. godini vježba na nivou Foruma B9 održana je u Turskoj. Trend održavanja vježbi bit će nastavljen svake godine.

► Procjena asimetričnih prijetnji

Ove aktivnosti provodi podgrupa za asimetrične prijetnje. Njihove aktivnosti se ogledaju kroz izradu godišnje obavještajne procjene asimetričnih prijetnji, izrada elektronskog biltena asimetričnih prijetnji (Asymmetric Threats e-Newsletter), te provjera telekomunikacijske veze između operativnih centara zemalja članica Foruma B9 i to dva puta godišnje.

► Sveobuhvatni sastanak ministara odbrane Jugoistočne Evrope i Zapadnog Balkana

- > Od 14. do 16.10.2014. godine u R. Sloveniji održan je Sveobuhvatni sastanak ministara odbrane Jugoistočne Evrope i Zapadnog Balkana;
- > Crna Gora sastanak je organizirala u cilju nastavka implementacije inicijative „Racionalizacija regionalne odbrambene saradnje u Jugoistočnoj Evropi i Zapadnom Balkanu“, koja je potvrđena na ministarskom sastanku Organizacije ministara odbrane Jugoistočne Evrope (SEDM), održanom u oktobru 2012. godine u Sarajevu, a

započeta na CRM sastanku u Sloveniji oktobra 2013. godine;

- > Organizacija tri događaja u tri dana na jednom mjestu, kojem je prisustvovalo više od 10 ministara odbrane te Zamjenik pomoćnika Generalnog sekretara NATO-a, rezultirao je evidentnom racionalizacijom finansijskih sredstava i vremena. Dodatno, Sveobuhvatni sastanak potvrdio je svrhu odlične platforme za diskusiju o sinhronizaciji regionalnih napora, izbjegavanje nepotrebnih dupliciranja i poboljšanje efikasnosti postojećih regionalnih inicijativa;
- > Opredijeljenost da organiziranje Sveobuhvatnog sastanka ministara odbrane Jugoistočne Evrope i Zapadnog Balkana postane tradicija, potvrđena je najavom Ministarstva odbrane Republike Hrvatske da bude domaćin 3. sveobuhvatnog sastanka.

► **Centar za sigurnosnu saradnju (Centre for Security Cooperation – RACVIAC)**

Direktor RACVIAC-a u ovom mandatu je gospodin Branimir Mandić iz Bosne i Hercegovine.

Realizacija aktivnosti s RACVIAC-om u 2014. godini:

RB	AKTIVNOST	BROJ AKTIVNOSTI	BROJ UČESNIKA	Planirano u 2014. godini	Realizirano u 2014. god.	Procent realizacije	Realizira- no u 2013.
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Seminari	6	5	6	6	100%	6
2.	Kursevi	6	10	6	5	83%	3
3.	Okrugli stolovi	0	0	0	0	0%	0
4.	MAG	2	2	2	2	100%	2
5.	Radionice	1	2	1	1	100%	4
6.	Simpoziji	2	3	2	2	100%	1
7.	Konferencije	6	33	6	6	100%	6
8.	Sastanci	2	0	2	2	100%	2
9.	Ostale aktivnosti	7	0	7	0	100%	3

VOJNO – DIPLOMATSKO PREDSTAVLJANJE U INOZEMSTVU

Osnovna funkcija vojno - diplomatskih predstavnika je predstavljanje MO i OS BiH u zemljama prijema i međunarodnim organizacijama, s ciljem razvijanja vojne saradnje i unaprijeđivanja prijateljskih odnosa. U skladu sa navedenim, vojni atašei BiH u inozemstvu održali su više sastanaka sa predstavnicima MO i OS zemalja domaćina, a težišno su se angažirali na realizaciji planova bilateralne vojne saradnje.

Tokom prošle godine vojno-diplomatski i vojni predstavnici BiH u inozemstvu realizirali su i učestvovali u više od 400 aktivnosti.

UČEŠĆE PRIPADNIKA OS BIH

► ISAF – Afganistan

Oružane snage BiH, u skladu sa Odlukom Predsjedništva BiH od 23.07.2014. godine o produženju mandata pripadnicima OS BiH u operaciji Snage međunarodne sigurnosne pomoći (ISAF) u Islamskoj Republici Afganistan, učestvovala su sa osam oficira u zoni Regionalne komande Sjever u sastavu koningenta OS SR Njemačke. U skladu sa Odlukom, jedanaesta rotacija od osam oficira iz sastava Oružanih snaga BiH, u julu 2013. godine, upućena je u Štab Oružanih snaga Savezne Republike Njemačke u okviru Regionalne komande Sjever, (od 01. augusta 2014. godine TAAC North – Komanda za obuku, savjetovanje i asistenciju – Sjever) sa trajanjem mandata do 31.12.2014. godine. U toku 2014. godine realizirana je 11. rotacija kontingenta iz OS BiH od po osam štabnih oficira BiH, koji su bili raspoređeni na rad u Komandi njemačkog kontingenta kao štabni elementi komande. Misija je okončana 31.12.2014. godine. Odlukom Predsjedništva BiH o trenutnom povlačenju Pješadijske jedinice OS BiH iz operacije ISAF, od 04.06.2014. godine, prekinut je mandat Pješadijskoj jedinici OS BiH 10.06.2014. godine. OS BiH su doprinosile misiji ISAF sa Pješadijskom jedinicom od oktobra 2010. godine u sastavu Danske borbene grupe u okviru Regionalne komande - Jugozapad. Misija Pješadijske jedinice OS BiH (kontigent od 45 pripadnika) je okončana 09.06.2014. godine, nakon ukupno upućenih osam rotacija.

► MINUSMA – Mali

Oružane snage BiH, u skladu sa Odlukom Predsjedništva BiH od 06.03.2014. godine o učešću oficira OS BiH u Multidimenzionalnoj integriranoj stabilizacijskoj misiji UN u Republici Mali (MINUSMA), učestvuju sa dva štabna oficira. Prva rotacija štabnih oficira iz OS BiH upućena je u septembru 2014. godine.

U MISIJAMA PODRŠKE MIRU

► RESOLUTE SUPPORT - Afganistan

Pješadijski vod iz OS BiH (kontigent od 45 pripadnika), sa zadatkom unutrašnjeg osiguranja baze „Bagram“ u okviru Komande za obuku, savjetovanje i asistenciju SAD-a - Jug (TAAC-South), upućen je i otpočeo izvršenje misije 01.01.2015. godine.

Kontigent iz OS BiH od osam štabnih oficira u sastavu njemačke Komande za obuku, savjetovanje i asistenciju – Sjever (TAAC-North) otpočeo je izvršenje misije 01.01.2015. godine.

U okviru Američko-jadranske povelje (A5) od 01.03.2015. godine nalaze se i naša dva podoficira u Komandi za obuku, savjetovanje i asistenciju – Sjever (TAAC-North), gdje je lider nacija R. Hrvatska, sa zadatkom obuke afganistanskih nacionalnih snaga.

► MONUSCO – Kongo

Oružane snage BiH, u skladu sa Odlukom Predsjedništva BiH od 06.03.2014. godine o produženju mandata kontingentu OS BiH u organizacijsko - stabilizacijskoj misiji UN-a u Demokratskoj Republici Kongo (MONUSCO), učestvuju sa pet pripadnika. U skladu sa Odlukom, u augustu 2014. godine izvršena je redovna zamjena kontingenta, tako da je trenutno u ovoj misiji raspoređen trinaesti kontigent sastavljen od pet posmatrača iz OS BiH, upućen na period od jedne godine.

AKTIVNOSTI U OBLASTI ŠKOLOVANJA I OBUKE U MO I OS BIH

PREGLED ŠKOLOVANJA I OBUKE U 2013. I 2014. GODINI

U protekle dvije godine obuka se održavala u skladu sa planovima i programima školovanja, obuke i edukacije koja se vršila u zemlji i inozemstvu. U toku 2013. godine na razne vidove obuke u zemlji i inozemstvu planirana su 1 405 polaznika, od toga su upućena 1 292 polaznika, a realizacija je 91,95% (1 004 su muškarci, a 288 su žene). Iz Ministarstva odbrane upućeno je 245, a iz Oružanih snaga 43 žene.

U toku 2014. godine na razne vidove obuke u zemlji i inozemstvu planirana su 1 303 polaznika, od toga je upućeno 1 215 polaznika, a realizacija je 93,24% (1 053 su muškarci, a 162 su žene). Iz Ministarstva odbrane upućeno je 130 žena, a iz Oružanih snaga 32 žene.

U 2014. godini došlo je do neznatnog smanjenja polaznika obuke (77), što je rezultat boljeg odabira aktivnosti i potreba uštede finansijskih sredstava.

Učenje i usavršavanje stranih jezika u MO i OS BiH

Tokom 2014. godine na učenje i kondicioniranje stranih jezika u zemlji i van zemlje upućena su 354 pripadnika OS BiH (oficira - 140, podoficira - 174, vojnika - 39, CL - 1), i to: u zemlji 335 lica i van zemlje 19 lica.

Testiranje poznavanja stranih jezika

Od strane Odjela za ocjenjivanje poznavanja stranih jezika Uprave za personal ZŠ OS BiH i Odjela stranih jezika CPR, a putem testa ALCPT testirana su 8 484 pripadnika OS BiH u poznavanju engleskog jezika, a putem testa STANAG 6001 (čitanje, slušanje, pisanje i govor) testirano je 1 167 pripadnika OS BiH u poznavanju engleskog jezika.

Putem testa STANAG u poznavanju njemačkog jezika testirano je 70 lica, 96 lica u poznavanju francuskog jezika i 13 lica u poznavanju turskog jezika.

Testom za određivanje nivoa poznavanja stranih jezika testirano je 798 lica i to: 149 u poznavanju njemačkog jezika, pet u poznavanju francuskog jezika, 588 u poznavanju turskog jezika, 55 u poznavanju grčkog jezika i jedno lice u poznavanju italijanskog jezika.

Tokom 2014. godine od strane Odjela za ocjenjivanje poznavanja stranih jezika Uprave za personal ZŠ OS BiH i Odjela stranih jezika CPR, putem testa ALCPT testirana su 672 pripadnika OS BiH u poznavanju engleskog jezika, a putem testa STANAG 6001 (čitanje, slušanje, pisanje i govor) testirano je 211 pripadnika OS BiH u poznavanju engleskog jezika. Putem testa STANAG u poznavanju njemačkog jezika testirano je sedam lica i francuskog jezika 12 lica.

Tokom 2014. godine, a po pozivima drugih država i odobrenja MO BiH, Odjel za ocjenjivanje poznavanja stranih jezika je putem testa STANAG 6001 izvršio dva testiranja i ocjenjivanja pripadnika MO i Vojske Crne Gore. Odjel za ocjenjivanje poznavanja stranih jezika izvršilo je probno testiranje BiH STANAG – 6001 testa u R. Hrvatskoj. Od strane STANAG tima R. Hrvatske izvršeno je probno testiranje njihovog testa nad pripadnicima OS BiH.

Obuka

Cilj obuke i vojne edukacije u Oružanim snagama BiH je proizvesti visoko profesionalne i obučene oficire, podoficire, vojnike i jedinice, koji će biti sposobni za reagiranje u operacijama punog spektra, kako bi se ispunili zahtjevi postavljeni od institucija BiH koje vrše civilno komandovanje i nadzor nad OS BiH. Također, cilj obuke je i razvijanje visoko obučanih komandnih kadrova koji se mogu brzo prilagoditi promjenjivim okolnostima, te osigurati pravovremen i adekvatan angažman jedinica. Kroz predstavljanje realiziranih aktivnosti obuke i vojne edukacije u OS BiH, nezaobilazno je podsjetiti da se u centrima Komande za obuku i doktrinu (KOiD) realiziraju najvažniji događaji kada je u pitanju obuka pripadnika i jedinica OS BiH.

Obuka se, između ostalog, ogleda u davanju opće vojničke obuke za kandidate na obuci, buduća PVL u Centru za osnovnu obuku (COO) u Pazariću, individualne obuke za podoficire i oficire kroz Odjel vojnih kurseva i Odjel stranih jezika u Centru za profesionalni razvoj (CPR), simulacijskim proigravanjem praktičnih borbenih situacija za nivo komandi bataljona i brigada (JCATS) u Centru za borbene simulacije (CBS) na Manjači i praktičnim vježbama jedinica do nivoa bataljona (CPX, STX, KGB, SIMEX, CAX, FTX i LFX) u Centru za borbenu obuku (CBO) na Manjači, čime se praktični krug zatvara i dolazi do vrhunca obuke, odnosno primjenjivanja naučenog u OS BiH. Kursevi za operacije podrške miru predviđeni su za podučavanje oficira i podoficira OS BiH potrebnim vještinama, inventivnosti, fleksibilnosti i strpljenju, neophodnim za uspješno izvršavanje misije operacija podrške miru. Centar za obuku za operacije podrške miru obučava perspektivne oficire i podoficire OS BiH za mjesto i ulogu moderne vojske u operacijama stabilnosti, kao i za uspješnu i blisku saradnju sa kolegama iz drugih zemalja partnera. OS BiH su tokom 2013. godine nastavile sa kontinuiranim procesom individualne i kolektivne obuke pojedinaca, jedinica i komandi, u skladu sa Smjernicama i odobrenim Godišnjim planom obuke (GPO) OS BiH. Nedostatak

resursa za podršku obuke nametnulo je potrebu da se obuka planira na racionalnim i priuštivim osnovama. Težište obuke OS BiH u 2013. godini fokusirano je na četiri glavna područja obuke: institucionalnu obuku u centrima za obuku KOiD-a (po odobrenim planovima i programima u okviru profesionalnog razvoja oficira i podoficira u OS BiH), izvođenje terenskih vježbi sa vanjskim ocjenjivanjem, ocjenjivanje po OCC E&F programu i zajedničku obuku jedinica OS BiH i EUFOR-a. Potrebno je posebno naglasiti realiziranje tri vježbe sa vanjskim ocjenjivanjem na poligonu Manjača, gdje je učestvovalo ukupno 2 100 pripadnika OS BiH, dvije OPREH vježbe EUFOR-a i OS BiH te provedeno ocjenjivanje nivoa „SEL-2“ po OCC E&F programu. Na vježbama vanjskog ocjenjivanja naše deklarirane jedinice su ocijenjene ocjenom – „Borbeno spreman“ („Combat Ready“), što nam je otvorilo put ka završnom nivou ocjenjivanja „NEL-2“ i osiguralo uključivanje dodatno deklariranih sastava u predmetni proces. Uspješno su realizirani i drugi oblici kolektivne obuke, kao što su obuka sa Mobilnim trening timovima (MTT) EUFOR-a i sadržaji obuke iz vojno-vojnog („M2M“) programa. Ističemo i pokretanje pilot projekta saradnje OS BiH sa OS Velike Britanije na planu selekcije, obuke i prijema mladih oficira iz civilnog društva u OS BiH.

Tokom 2013. godine Oružane snage BiH su, u skladu sa GPO i vježbom pripadnika OS BiH u inozemstvu, učestvovala na šest međunarodnih vojnih vježbi sa preko 50 pripadnika OS BiH. Učešće na ovim aktivnostima donijelo je višestruke prednosti od kojih ističemo: dostizanje većeg nivoa interoperabilosti OS BiH sa NATO-om (dostizanje zajedničkih standarda po pitanju strukture planiranja, obuke, opreme, procedura u komunikacijama, jezika i dr.). OS BiH su ostvarile veliki pomak na planu izrade i implementacije procedura planiranja, realizacije i analize vježbi, u skladu sa NATO standardima i njihove implementacije u sistem obuke OS BiH. OS BiH danas planiraju vojne vježbe na način identičan onom kako to rade partnerske zemlje NATO-a. OS BiH su u 2013. godini realizirale tri glavna događaja kolektivne obuke. Realizirane su vježbe komandnog mjesta (CPX/CAX - nivo brigada), praćene terenskim vježbama bataljona borbene grupe

(LIVEX/FTX). Realizacija ovih vježbi označava kraj trogodišnjeg ciklusa u obučavanju i ujedno su finalna kvalifikacijska kapija, koja će pokazati koji je to trenutni nivo operativnih sposobnosti komandi i jedinica po doktrinarnim i dodijeljenim zadacima. Ocjene sa istih, kao i ocjene koje komande i jedinice dobiju tokom vježbi vanjskog ocjenjivanja, formirat će ulazne parametre koje će planeri obuke upotrijebiti za procjenu i izbor metoda obuke i unaprijeđenje operativnih sposobnosti u naredom ciklusu obučavanja. Tako su OS BiH tokom 2014. godine nastavile sa kontinuiranim procesom individualne i kolektivne obuke pojedinaca, jedinica i komandi, u skladu sa Smjernicama načelnika ZŠ OS BiH i odobrenim Godišnjim planom obuke (GPO) OS BiH. Ograničenja resursa za podršku obuke nametnulo je potrebu da se obuka planira na racionalnim i priuštivim osnovama. Ostvaren je napredak i zapaženi rezultati u povećanju stepena obučenosti i osposobljenosti, kao i napredak u usvajanju i implementaciji NATO normi i standarda na svim nivoima komande i kontrole (C2).

Težište obuke OS BiH u 2014. godini fokusirano je na četiri glavna područja obuke: institucionalnu obuku u centrima za obuku KOiD-a (po odobrenim planovima i programima u okviru profesionalnog razvoja oficira i podoficira u OS BiH), izvođenje terenskih vježbi sa vanjskim ocjenjivanjem, ocjenjivanje po programu Koncepta operativnih sposobnosti (OCC E&F) i zajedničku obuku OS BiH i EUFOR-a. Potrebno je istaći tri velika događaja kolektivne obuke koja su realizovana u BiH – dvije vježbe „Dinamičan odgovor“ na poligonu Manjača i „Zajednički napor 14“. U vježbama „Dinamičan odgovor“ učestvovala su 4. i 6. pješadijska brigada sa preko 1 500 pripadnika OS BiH. Zajednička vježba OS BiH i EUFOR-a „Zajednički napor 14“ prvobitno je bila planirana u drugom formatu „Dinamičan odgovor 14-5“, na poligonu Manjača, međutim, sa partnerima iz EUFOR-a vježba je preplanirana, pripremljena i organizirana u veoma kratkom roku. Tako je vježba „Zajednički napor 14“, u skladu sa situacijom na terenu, planirana i realizirana na više lokacija u BiH. Kao neophodan naredeni korak i logičan nastavak operacija pružanja pomoći i podrške civilnim organima vlasti i stanovništvu, vježba je realizirana s ciljem saniranja i

otklanjanja posljedica od poplava na najugroženijim područjima u BiH, kao i dijelu lokacija OS BiH koje su bile zahvaćene velikom prirodnom nesrećom. Na vježbi je, pored 750 pripadnika OS BiH, učestvovalo i 450 pripadnika EUFOR-a u sastavu multinacionalnog bataljona, koji su činile čete iz Oružanih snaga Ujedinjenog Kraljevstva, Republike Slovenije i Republike Austrije, ali i 22 kadeta iz Oružanih snaga SAD-a, koji su se, posredstvom Ambasade SAD-a u BiH, uključili kao dobrovoljci u ovu vojnu, ali i prije svega humanitarnu aktivnost.

Pripadnici OS BiH, tj. 85 pripadnika, uspješno su učestvovali i na sedam međunarodnih vježbi, koje su po različim NATO programima podrške dostizanju NATO normi i standarda, realizirane u inozemstvu (Njemačka, Italija, Hrvatska, Švedska, Slovenija, Srbija i Turska). Učešće na ovim aktivnostima donijelo je višestruke prednosti od kojih ističemo dostizanje većeg nivoa interoperabilosti OS BiH sa NATO-om (zajedničkih standarda po pitanju strukture planiranja, obuke, opreme, procedura u komunikacijama, jezika i dr.). Posebno smo ponosni na značajan napredak koji je ostvaren na planu implementacije koncepta operativnih sposobnosti (OCC&E&F).

Tako je u vremenu od 08. do 12.09.2014. godine na poligonu OS BiH „Manjača“ kod Banja Luke uspješno realizirano završno ocjenjivanje („NATO evaluation 2“ - NEL-2), kao posljednja provjera deklariranih jedinica po OCC E&F programu iz sastava 6. pbr i Brigade taktičke podrške OS BiH.

Ocjenjivanje predstavlja krunu trogodišnjeg ciklusa opremanja i obučavanja, a postavljeni cilj je dostizanje punog stepena kompatibilnosti i interoperabilnosti za učešće u NATO vođenim operacijama. Prva pješadijska četa 1. pješadijskog bataljona 6. pbr i 3. vod za uništavanje neeksplozivnih nagazno-ubojnih sredstava (NUS)/čete za uništavanje NUS-a iz sastava Deminerskog bataljona Brigade taktičke podrške su, nakon višednevne i sveobuhvatne provjere od strane certifikovanih NATO ocjenjivača, ocijenjene ocjenom „Borbeno spreman“ („Combat Ready“), što ih ravnopravno svrstava među certifikovane NATO jedinice, koje su dostigle ili prevazišle visoke NATO standarde i koje su spremne za učešće u NATO vođenim operacijama u budućnosti. Po ovom programu uspješno je izvršeno i „SEL-1“ ocjenjivanje

na poligonu „Manjača“ deklarirane pješadijske čete iz sastava 4. pbr. Ovim putem planski i sigurno idu i sve ostale deklarirane jedinice OS BiH, nominovane po OCC&E&F konceptu. Uspješno su realizirani i drugi oblici kolektivne obuke, kao što su obuka sa mobilnim

trening timovima (MTT) EUFOR-a i sadržaji obuke iz vojno-vojnog („M2M“) programa sa Oružanim snagama SAD-a.

Aktivnosti PSOTC-a

Centar za obuku za operacije podrške miru (PSOTC) vrši obuku i edukaciju u području operacija podrške miru (OPM), izvodi kurseve za Oružane snage BiH i za pripadnike van Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH, te djeluje kao NATO partnerski i regionalni centar za obuku i edukaciju u OPM, s ciljem dostizanja NATO i UN kompatibilnih standarda pripadnika Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH i pružanja podrške OS BiH u ukupnim naporima BiH u doprinosu međunarodnom miru i sigurnosti.

Centar za obuku za operacije podrške miru Oružanih snaga Bosne i Hercegovine (PSOTC) je u decembru 2012. godine, predat u nadležnost Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine, a od januara 2013. godine u potpunom kapacitetu je integriran u sistem Oružanih snaga Bosne i Hercegovine. I pored činjenice da Bosna i Hercegovina još uvijek nije članica NATO-a, PSOTC je zavrjedio svoje mjesto kao UN i NATO akreditirani centar, te je svojim djelovanjem učvrstio temelje kao centar izvrsnosti u obuci i edukaciji u OPM. Kao rezultat svog djelovanja, PSOTC je zavrjedio i titulu akreditiranog centra sa nekoliko nivoa: (UN, NATO, Sjedinjenje Američke Države), te na taj način promovira ne samo OS BiH, već i Bosnu i Hercegovinu.

Posebno treba istaći da je PSOTC, kao prvi u Evropi i drugi u svijetu, primio „Certifikat za potpunu obučnu osposobljenost“ od strane US State Departmenta 2014. godine. Također, PSOTC je 2014. godine nagrađen kao najbolja jedinica Oružanih snaga Bosne i Hercegovine. U 2015. godini, Centar je počeo sa izvođenjem preduputne obuke za štabne oficire i podoficire za sve UN i NATO misije u kojima su uključeni pripadnici Oružanih snaga BiH. Centar za obuku za operacije podrške miru za period mart 2013. i april 2015. godine izveo je 63 obučna događaja na kojima je učestvovalo 1 656 domaćih i međunarodnih studenata.

Tokom godine izvodi se 25-30 aktivnosti, uglavnom kursevi (šest NATO, dva univerzitetska i jedan UN akreditirani kurs) te seminari i konferencije, i to:

- > *Međunarodni štabni oficirski kurs za operacije podrške miru (OPM),*
- > *Međunarodni oficirski kurs osnovnih štabnih vještina,*
- > *Kurs za operacije podrške miru za mlađe podoficire,*
- > *Podoficirski štabni kurs za OPM,*
- > *NATO CIMIC orijentacijski kurs,*
- > *Kurs o reformi sigurnosnog sektora u OPM-u,*
- > *Kurs za UN policiju,*
- > *Kurs za rodnu osjetljivost i prevenciju seksualnog nasilja u OPM-u,*
- > *Kurs izgradnje integriteta u OPM-u,*
- > *Kurs za vojne posmatrače UN,*

- > *Međunarodni kurs informacijskih operacija,*
- > *Kurs protiv pobunjeničkih operacija,*
- > *Kurs za upravljanje medijima u operacijama podrške miru,*
- > *Kurs o evroatlantskoj sigurnosti,*
- > *Kurs za vojne atašee.*

Pored rezidentnih, PSOTC upućuje svoje mobilne trening timove raznim zemljama (uključujući regiju zapadnog Balkana, Dansku, Kazahstan, Kirgistan i Švedsku). Mobilni trening tim je specijaliziran za:

- > *Kurs protiv pobunjeničkih operacija,*
- > *Štabni orijentacijski kurs za OPM,*
- > *Zaštita civilnih lica u OPM-u,*
- > *Kurs rodne ravnopravnosti i prevencije seksualnog nasilja u OPM-u,*
- > *Kurs izgradnje integriteta u OPM-u.*

PSOTC će nastaviti djelovati kao centar izvrsnosti u operacijama podrške miru, kako bi podržao profesionalni razvoj Oružanih snaga. Centar je, također, započeo procese za NATO akreditaciju centra i pripremu globalne UN konferencije „International Association of Peacekeeping Training Centers“ (IAPTC) u 2016. godini.

Planovi i programi školovanja i obuke pripadnika MO i OS BiH u 2015. godini

U prvom kvartalu 2015. godine aktivnosti Odsjeka bile su usmjerene na realizaciji usvojenih planova i programa školovanja, obuke i edukacije koji se vrše u zemlji i inozemstvu. Edukacija i obuka u zemlji i inozemstvu realizira se kroz Program međunarodne saradnje i Program regionalne saradnje.

Jedan od najvažnijih programa je Program saradnje između Bosne i Hercegovine i NATO-a za 2015. godinu, IPCP, sa 147 događaja, a do sada je realizirano 28 događaja na kojima su učestvovala 34 polaznika. Po IMET programu realizirano je pet aktivnosti sa učešćem od sedam pripadnika OS BiH.

Po M2M programu planirane su 53 aktivnosti, a realizirano je osam, sa 230 učesnika. U Maršal centru realizirana su dva seminara i upućena dva lica iz MO i OS BiH, a jedan seminar je otkazan.

Godišnjim planom PSOTC-a planirana su 23 kursa. Do sada je realizirano sedam aktivnosti. U realizaciji ovih aktivnosti učestvovalo je 107 polaznika, od toga 93 polaznika iz OS BiH i 14 polaznika iz inozemstva.

Što se tiče predstavljanja OS BiH u inozemstvu, MTT su, od planiranih 23 aktivnosti, do sada realizirali pet aktivnosti u kojima je učestvovalo 10 pripadnika OS BiH u Srbiji, Crnoj Gori, Grčkoj, Italiji i Njemačkoj.

Programom razmjene prema drugim nastavnim centrima u inozemstvu planirano je 28 aktivnosti. Do sada su realizirane tri aktivnosti u Turskoj, Grčkoj i Hrvatskoj u kojima su učestvovala četiri pripadnika OS BiH.

Programom razmjene od strane drugih nastavnih centara iz inozemstva prema PSOTC-u planirano je 28 aktivnosti. Do sada su realizirane četiri aktivnosti, na kojima su učestvovali instruktori iz Švedske, Grčke, Makedonije i Švicarske.

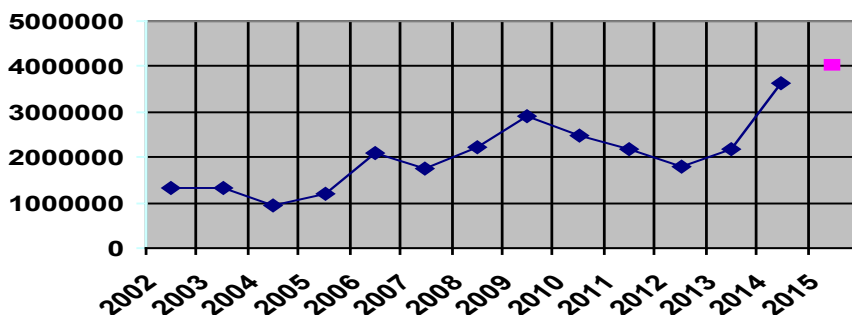
U toku 2015. godine planirano je učešće na 12 vježbi, kroz učešće na konferencijama, vježbama komandnog mjesta, učešće na vježbama sa jedinicama i kao posmatrači. Od toga na devet vježbi učestvovalo je 48 pripadnika Oružanih snaga BiH.

Planovi bilateralne saradnje se realiziraju u skladu sa planiranom dinamikom.

PROTIVMINSKE AKCIJE U OS BIH

OS BiH svoje aktivnosti iz oblasti humanitarnog deminiranja i protivminskih akcija provode u skladu sa odobrenom Strategijom deminiranja u BiH za period 2009-2019. godine, kao i Godišnjim planom djelovanja u ovoj oblasti, s ciljem da BiH bude očišćena od mina do 2019. godine.

Do sada, Oružane snage BiH bile su neprekidno uključene u operacije humanitarnog deminiranja i jedan su od najznačajnijih činilaca ovog procesa u BiH sa više od 20% ukupno angažiranih kapaciteta.

- » OS BiH su u **2013.** godini ostvarile značajne i zapažene rezultate. Deminirano je oko 1, 800 000 m² teritorije, pri čemu je pronađeno i uništeno 147 komada različitih tipova mina i 175 komada različitih vrsta neeksplozivnih ubojnih sredstava (NUS). U 2013. godini na upotrebu krajnjem korisniku (lokalnim zajednicama) predato je 19 deminerskih radilišta i to: tri u Bihaću, dva u Srebrenici i Tuzli, po jedno u Mostaru, Velikoj Kladuši, Livnu, Orašju, Trebinju, Berkovićima, Gradačcu, Hadžićima, Derventi, Semizovcu i Brčkom. Potrebno je, posebno, istaći asistenciju i podršku koju su timovi za uništenje NUS-a Deminerskog bataljona OS BiH pružili Državnoj agenciji za istrage i zaštitu (SIPA) u uklanjanju i uništenju zaostale municije i MES-a na lokaciji sela Kaloševići, gdje je pronađeno i uništeno ukupno 1 234 komada raznih vrsta ovih sredstava, te predislokaciju pronađenih 638 komada minsko-eksplozivnih sredstava sa lokaliteta „Trešnjev Panj“, općina Tešanj, na lokaciju skladišta municije i minsko-eksplozivnih sredstava „Gladna brda“, Glamoč.
- » U **2014.** godini deminerski kapaciteti OS BiH bili su angažirani na više projekata deminiranja u našoj zemlji. Planom je bilo predviđeno deminiranje preko 3,75 miliona m² teritorije kroz realiziranje 69 deminerskih projekata na prostoru 30 općina u BiH. Od toga uspješno je ostvareno 96,7 % plana, odnosno, deminirano preko 3,6 miliona m² teritorije, pronađeno i uništeno 1 874 mine i neeksplozivna ubojna sredstva (NUS) i predato 52 deminerska radilišta na upotrebu krajnjim korisnicima – lokalnim zajednicama. OS BiH ove respektabilne rezultate ostvarile su u veoma otežanim uvjetima, imajući u vidu brojne poteškoće koje su izazvale katastrofalne poplave i koje su u značajnoj mjeri izazvale pomjeranja lokacija minskih polja.

Privremenim uspostavljenjem Centra za protivminsko djelovanje i uništavanje NUS-a u Rajlovcu, OS BiH značajno su ojačale svoje operativne deminerske kapacitete i time postale regionalno prepoznatljiv činilac u ovoj oblasti. Ovaj centar je omogućio kontinuirano obučavanje i osposobljavanje naših deminera, deminera oružanih snaga zemalja u okruženju, kvalitetno usvajanje zahtjevnih i visokih standarda u ovoj oblasti kao i pružanje usluga obuke svim agencijama i nevladinim organizacijama, koje se bave ovim poslom u BiH.

OS BiH su svojim radom i realiziranjem planiranih aktivnosti humanitarnog deminiranja dale značajan doprinos umanjenju rizika i prijetnji od mina i NUS-a i podigli stepen sigurnosti za sve stanovnike i građane širom teritorije BiH na znatno viši nivo.

Navedeni rezultati, prije svega, plod su maksimalnog angažiranja naših raspoloživih deminerskih kapaciteta, ali i naše svakodnevne saradnje sa BHMACH-om, agencijama civilne zaštite i snagama EUFOR-a u BiH.

OS BiH su odlučne da i u narednom periodu aktivno i planski nastave sa realiziranjem operacija humanitarnog deminiranja i planova protivminskih akcija na teritoriji BiH. U ovoj godini planirano je da se deminira preko 4 miliona m² teritorije, pri čemu će Oružane snage imati punu podršku menadžmenta MO BiH, kako bi nastavile davati svoj doprinos da BiH svojim građanima postane sretnije i sigurnije mjesto za život budućih generacija.

VOJNO-CIVILNA SARADNJA

Na unutrašnjem planu u BiH, prepoznata je uloga Oružanih snaga kroz realiziranu podršku civilnim strukturama na više različitih polja, a posebno u reagiranju na prirodne i druge nesreće. Pomoć civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge nesreće realizirana je na zahtjev Ministarstva sigurnosti BiH, koje je dobijalo zahtjeve entitetskih i lokalnih organa, iste obrađivalo i upućivalo zahtjev za angažiranje Oružanih snaga BiH. OS BiH su, na osnovu odobrenja Ministarstva odbrane BiH, adekvatno i pravovremeno odgovarale na takve zahtjeve, u skladu sa raspoloživim resursima. Oružane snage Bosne i Hercegovine su, u skladu sa tačkom c) člana 4. Zakona o odbrani u BiH, angažirane za pomoć civilnim strukturama u slučaju prirodnih i drugih nesreća. Od izrade Vojne brošure, broj 3 (mart 2013. godine) pa do danas, Oružane snage Bosne i Hercegovine ostvarile su značajne rezultate na ovom planu i dale svoj puni doprinos. Ovaj period se može posmatrati kroz različite periodizacije koje su karakterisale različite prirodne i druge nesreće, te će tako biti prikazani i rezultati rada Oružanih snaga Bosne i Hercegovine.

Prostor Bosne i Hercegovine u 2013. godini karakterisala je požarna sezona, te su Oružane snage Bosne i Hercegovine bile angažirane na otklanjanju posljedica gašenja požara i ostvarile sljedeće rezultate:

» Angažiranje resursa OS prilikom gašenja požara, koji su se tokom ljetnih mjeseci dešavali u Hercegovini, posebno na području općine Jablanica, planini Ozren, kao i asistenciji u saniranju posljedica požara u Kantonalnoj bolnici „Dr. Irfan Ljubijankić“ u Bihaću. Tokom pružanja pomoći u snimanju požarišta i gašenju požara na navedenim lokacijama zahvaćenih vatrom širom BiH angažirana su 202 pripadnika OS, ostvareno je ukupno 98,6 sati leta, izbačeno je oko 11 898 tona vode i utrošeno 68 980 litara mlaznog goriva GM-1. Oružane snage BiH su dale svoj puni doprinos tokom i nakon požara u Kantonalnoj bolnici „Dr. Irfan Ljubijankić“ u Bihaću gdje su bili angažirani na gašenju požara, sanaciji i čišćenju požarišta, evakuaciji bolesnika i bolničke opreme, helikopterskoj medicinskoj evakuaciji pacijenata iz Bihaća u druge kliničke centre te ustupanju i pripremi drugih resursa kasarne OS BiH „Adil Bešić“ u Bihaću za potrebe bolnice. Oružane snage BiH u potpunosti su stavile svoje kapacitete (ljudstvo, materijalno-tehnička sredstva, smještajne kapacitete i helikopter za MEDEVAC) na raspolaganje nadležnim strukturama u Bihaću, kako bi se na što adekvantiji način riješio problem zbrinjavanja i evakuacije bolesnika Kantonalne bolnice u Bihaću. Na gašenju požara i zbrinjavanju pacijenata bolnice bilo je angažirano 150 pripadnika OS, a na sanaciji štete nastale požarom i pripremi kapaciteta za potrebe bolnice u kasarni u Bihaću bilo je angažirano preko 360 pripadnika OS BiH. Svi zahtjevi civilnih struktura, su u skladu sa procedurama, prihvaćeni i realizirani od strane OS BiH, koje su i ovaj put pokazale solidarnost i spremnost za pomoć civilnim strukturama u zaštiti imovine i materijalnih dobara te nesebično i pravovremeno odgovorile na vatrenu stihiju i pružile zavidnu pomoć ugroženom stanovništvu na područjima zahvaćenim požarom.

OS BiH su od sredine mjeseca maja 2014. godine odlučno i bez prekida, u okviru raspoloživih ljudskih i materijalnih resursa, kapaciteta i mogućnosti pružale pomoć i asistenciju ugroženom stanovništvu, civilnim

strukturama vlasti i lokalnim zajednicama u borbi protiv nezapamćenih poplava koje su zadesile BiH. OS BiH su bile angažirane na teritoriji 46 općina širom naše zemlje, prvenstveno u spašavanju ljudskih života i materijalnih dobara, a zatim u sanaciji i otklanjanju posljedica ove velike nesreće tamo gdje je to bilo najpotrebnije. U ovoj operaciji OS su imale mogućnost da na najteži način testiraju operativne planove i sposobnosti, kapacitete i raspoložive resurse, procijene i odgovore na izazove i rizike, koje nepredvidiva prirodna sila može stvoriti i izazvati. Sa zadovoljstvom i ponosom možemo reći da su OS BiH, uprkos svim poteškoćama sa kojima su se susretale, uspjele da svojim profesionalizmom, hrabrošću i požrtvovnošću izvuku maksimum iz stanja materijalno-tehničkih sredstava (MTS) sa kojima raspolažu, da pravovremeno reagiraju na sve zahtjeve civilnih organa i da u granicama mogućnosti izvrše sve zadate obaveze.

Navodimo samo neke od zadataka i aktivnosti koje su izvršavale OS BiH:

U I fazi - fazi odbrane od poplava:

- > Spašavanje i evakuacija ljudi, stoke i materijalnih sredstava na poplavljenim područjima helikopterima, motornim vozilima i čamcima,
- > Prevoženje pacijenata i tereta zračnim putem,
- > Izgradnja i utvrđivanje nasipa (angažiranje personala na prebacivanju i punjenju vreća, helikoptera za izviđanje, izgradnju i utvrđivanje nasipa),
- > Dostava vode, hrane, lijekova i ostalih potrepština,
- > Angažiranje pokretnih kuhinja za pripremu i podjelu hrane,
- > Medicinska podrška ugroženom stanovništvu na poplavljenim područjima,
- > Smještaj civilnih lica na lokacijama OS BiH i njihovo medicinsko zbrinjavanje.

U II fazi – fazi sanacije posljedica prouzrokovanih poplavama:

- > Osposobljavanje i sanacija putnih komunikacija,
- > Otkrivanje i uklanjanje neeksplozivnih ubojnih sredstava (NUS) i mina, angažiranjem EOD timova (timova za uništavanje NUS-a),
- > Čišćenje javnih ustanova i površina,
- > Čišćenje korita rijeka, raščišćavanje i odvoz smeća i kabastog materijala,
- > Ispumpavanje vode,
- > Sanacija klizišta,
- > Pročišćavanje i iskop odvodnih kanala,
- > Izgradnja i postavljanje mostova,
- > Medicinska podrška ugroženom stanovništvu,
- > Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija (DDD) terena i javnih ustanova,
- > Snabdijevanje stanovništva pitkom vodom,
- > Utovar, transport, istovar i skladištenje humanitarne pomoći.

Navedena situacija bila je veliki test organiziranosti, profesionalnosti i osposobljenosti, ali i test snage volje, hrabrosti i motiviranosti svakog pripadnika, komande i jedinice OS BiH.

U skladu sa novonastalom situacijom, sve aktivnosti OS BiH, uključujući i obuku, podređene su i prilagođene pružanju pomoći civilnim strukturama i stanovništvu na ugroženim područjima.

Tako je vježba „Zajednički napor 14“, u skladu sa situacijom na terenu, planirana i realizirana na više lokacija u BiH, kao neophodan naredeni korak i logičan nastavak operacija pružanja pomoći i podrške civilnim organima

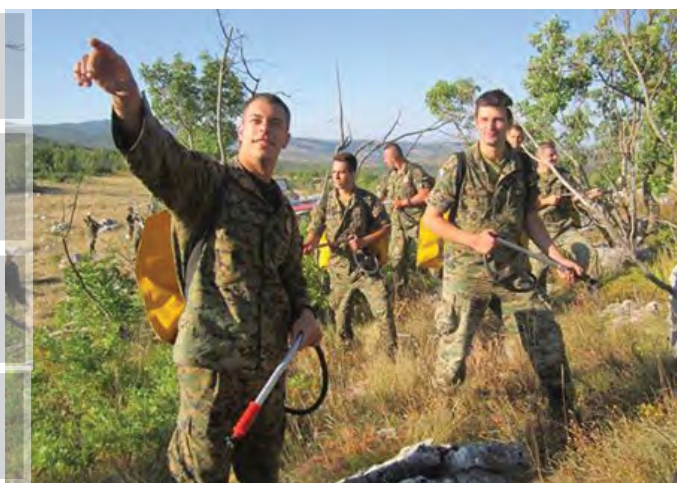

vlasti i stanovništvu, s ciljem saniranja i otklanjanja posljedica od poplava na najugroženijim područjima u BiH te dijelu lokacija OS BiH, koje su bile zahvaćene velikom prirodnom nesrećom. Na vježbi je pored 750 pripadnika OS BiH učestvovalo i 450 pripadnika EUFOR-a u sastavu multinacionalnog bataljona koji su činile čete iz OS Ujedinjenog Kraljevstva, Republike Slovenije i Republike Austrije, ali i 22 kadeta iz OS SAD, koji su se posredstvom Ambasade SAD-a u BiH uključili kao dobrovoljci u ovu vojnu, ali i prije svega, humanitarnu aktivnost.

Potrebno je naglasiti da je od početno planiranih 19 projekata na ugroženim područjima širom BiH, u skladu sa zahtjevima civilnih organa vlasti uspješno realizirano 37 projekata čije efekte konkretno možemo vidjeti u lokalnim zajednicama na terenu.

Navodimo samo nekoliko najvažnijih rezultata i efekata angažiranja resursa OS BiH u ovoj operaciji:

- > Spašavanje i evakuacija civilnih lica,
- > Kopnenim, vodenim i zračnim putem spašeno je 8 669 civilnih lica i preko 100 grla stoke,
- > Prihvat i smještaj civilnih lica na vojnim lokacijama,
- > Na šest lokacija OS BiH (kasarne u Banja Luci, Bijeljini, Bileći, Doboju, Dubrave –Tuzla i Zenici - bilo je smješteno i zbrinuto ukupno 3 628 civilnih lica od kojih su oko 30% bila djeca,
- > Sanacija i izrada nasipa,
- > Kopnenim i zračnim putem prevezeno preko 20 tona različitog materijala i izgrađeno oko 3,5 km nasipa.
- > Kopnenim, vodenim i zračnim putem prevezene su preko 1 044 tone različite humanitarne pomoći, devet tona flaširane i 210 m³ pitke vode,
- > Izvođenjem inženjerskih radova uređeno 416,000 m² raznih površina,
- > Postavljeno osam mostova i sanirano 83 km putnih komunikacija,
- > Očišćeno je 27 km riječnih korita,
- > Izvršeno snabdijevanje stanovništva sa preko 123 tone pitke vode i preko jedne tone hrane iz rezervi OS BiH,
- > Izvršena dekontaminacija 108 objekata, više od 24 000 civilnih lica i preko 1 milion m² različitih zemljišnih površina,
- > Uklonjeno 396 različitih komada NUS-a, itd.

Oružane snage u pomoći civilnim organima vlasti i stanovništvu

Potrebno je naglasiti da su sveukupni troškovi angažiranja resursa OS BiH za vrijeme poplava, uključujući angažiranje po OPLAN VAL 2012 i vježbe „Zajednički napor 14“, iznosili oko 1,2 miliona KM. Evidentno je da efekti angažiranja OS BiH višestruko i značajno prevazilaze uložena sredstva, a sve za dobrobit, stanovništva, lokalnih zajednica i cijele BiH. Sa ponosom možemo reći, a to i ostvareni rezultati na terenu pokazuju da su OS BiH svojim djelovanjem značajno doprinijele ukupnoj stabilizaciji situacije i spriječavanju još većeg broja ljudskih žrtava i materijalnih šteta.

Zračne snage aktivne i ovog ljeta

Tokom ljeta 2015. godine Bosnu i Hercegovinu ponovno su zahvatili brojni požari, u čijem gašenju su veliku ulogu odigrale Oružane snage BiH. Naime, na području općina Trebinje, Bileća, Bosansko Grahovo i Jablanica, s više od 28 sati leta bili su angažirani helikopteri OS BiH MI8T i MI8MTV, koji su s izbačenih 250 tona vode, te veliku podršku pješadijskih jedinica spriječili katastrofe većih razmjera.

Helikopterske snage su, također, s tri sata leta helikopterom UH1H, tokom ljetnih mjeseci 2015. godine, bile angažirane na području Međugorja u cilju pronalaženja nestalog italijanskog državljanina.

OS su ustupale svoja sredstva za različite manifestacije, ceremonije i takmičenja na kulturnom, sportskom, vjerskom i tradicijskom planu. Najveći doprinos je izvršen izvođenjem različitih vrsta inženjerskih radova za potrebe LZ. Ovim angažiranjem OS BiH su još jednom čvrsto potvrdile svoju stalnu i dugoročnu opredijeljenost da će ovaj zakonom definirani zadatak u budućnosti i dalje predano izvršavati, u okviru raspoloživih operativnih kapaciteta i mogućnosti, a u cilju unaprijeđenja općih uvjeta života lokalnih zajednica i svih građana u BiH.

RJEŠAVANJE VIŠKOVA NAORUŽANJA MiMES-a

Oružanim snagama BiH u nadležnost je dodijeljena i obaveza skladištenja, čuvanja i održavanja kompletnih količina naoružanja, municije i minsko-eksplozivnih sredstava (NMiMES), a koje su do 2006. godine bile u nadležnosti bivših entitetskih ministarstava odbrane (MO FBiH i MO RS), odnosno entitetskih vojski.

U momentu prelaska ovih obaveza sa entitetskih ministarstava odbrane na MO BiH, preuzeli smo u nadležnost preko 38 000 tona raznih kalibara MiMES-a i cca 100 000 komada naoružanja raznih kalibara. Analizom zatečenog stanja utvrđeno je da se radi o sredstvima koja su prosječne starosti 25 i više godina, dok je za pojedine količine sredstava bilo nemoguće odrediti historiju i životni vijek. Za određene količine sredstava nisu se mogli sa sigurnošću utvrditi uvjeti i kvalitet proizvodnje, a radi se uglavnom o sredstvima koja su proizvedena u bliskoj prošlosti (tzv. ratna proizvodnja). Usvajanjem materijalne formacije i analizom, utvrđeno je da su stvarne potrebe OS BiH

cca 7 000 tona MiMES-a, dok sve ostale količine predstavljaju višak. Isto je učinjeno i po pitanju naoružanja, te se još u našim skladištima nalazi još cca 40 000 komada naoružanja raznih kalibara, koje su proglašene neperspektivnim, odnosno viškom za OS BiH. Bitno je napomenuti i da su uvjeti skladištenja i čuvanja u to vrijeme bili na granici dozvoljenih standarda. Prije svega to se odnosilo na samo fizičko stanje skladišta (objekti u veoma lošem stanju zbog neadekvatnog održavanja, sama starost objekta), količine i vrste naoružanja, MiMES-a u pojedinim skladištima, načinima skladištenja istog te starosti NMiMES-a i dr.

Ministarstvo odbrane i Oružane snage BiH te prisutne međunarodne organizacije u Bosni i Hercegovini postigle su dogovor o formiranju zajedničkih tijela, s ciljem doprinosa razvoja sigurnog okruženja u BiH. Stoga je 16.07.2013. godine formiran Strateški komitet za rješavanje viškova naoružanja, MiMES-a,

u čije članstvo su ušli najodgovorniji nosioci funkcija međunarodnih organizacija u BiH (kao što su NATO, EUFOR, ambasadori pojedinih evropskih zemalja i dr.) te ministar odbrane sa svojim zamjenicima i generali iz sastava ZŠ OS BiH.

Koordinacijski komitet za naoružanje, MiMES u OS BiH, zajedno sa tri radne grupe, formiran je Odlukom ministra odbrane BiH u junu 2013. godine. Namjena komiteta je da koordinira sve aktivnosti i zadatke koje mu dodijeli Strateški komitet, a odnose se na rješavanje viškova naoružanja, municije i MES-a kao i aktivnosti na povećanju stepena sigurnosti na

lokacijama i skladištima naoružanja i municije.

U sastav Koordinacijskog komiteta, pored pripadnika MO i OS BiH, određeni su i predstavnici međunarodnih organizacija i institucija koje djeluju u BiH. Tako su stalni članovi komiteta, ili njegovih radnih grupa, predstavnici EUFOR-a, NATO štaba Sarajevo, Misije OSCE-a, UNDP-a te Ambasade SAD-a u BiH.

Značajna pomoć Koordinacijskom komitetu pružena je i od strane ambasada Švicarske, Austrije, Švedske te Ureda specijalnog predstavnika EU. Svi oni su u proteklom periodu pružili značajnu pomoć u realiziranju svih prethodno pomenutih aktivnosti što planiraju i u budućem periodu. Njegovim formiranjem ubrzan su ranije započete aktivnosti na povećanju sigurnosti na lokacijama skladištenja, kao i aktivnostima na rješavanju viškova naoružanja, MiMES-a.

Sastanci komiteta se održavaju periodično. Na sastancima se brifira o postignućima i rezultatima iz proteklog perioda, raspravlja o problemima u radu te predlažu rješenja, kako bi se proces rješavanja viškova

naoružanja, MiMES-a što prije priveo kraju.

Polovinom 2013. godine započet je sveobuhvatni proces utvrđivanja kvantitativnog i kvalitativnog stanja cjelokupnih količina MiMES-a, tzv. 100%-tne inspekcije. Cilj nam je otvoriti svaki sanduk i prebrojati svaki pojedinačan metak ili cijev te odmah i vizuelnom metodom naših obučениh inspektora ostvariti uvid u stanje municije radi preduzimanja daljih aktivnosti sa istom. Tokom vršenja ove vrste inspekcije provjerava se i po nekoliko desetina stavki, zavisno od vrste sredstva (opće stanje ambalaže, stanje upakovanosti, stanje projektila/metka po svim njegovim sastavnim dijelovima). Na samom početku uočili smo nedostatak i potrebu za stručnim personalom, koji će realizirati predmetne aktivnosti i otpočeti sa procesom školovanja pripadnika van sistema odbrane (civilni fakulteti, obuka u inozemstvu i slično). Uporedo sa istim, otpočeli smo i sa uspostavljanjem vlastitih kapaciteta za obuku prijeko potrebnih kadrova za rad sa municijom, koji uskoro trebaju otpočeti sa radom po najsavremenijim metodama i standardima iz ove oblasti. Sa svim ovim osigurat ćemo povoljne uvjete za povećanje intenziteta kontrole MiMES-a i preduzimanje daljih mjera na procesu rješavanja viškova naoružanja, MiMES-a, a sve u cilju povećanja sigurnosti u našim skladištima pa i građana BiH i šireg regiona.

Do kraja marta 2015. godine pregledali smo preko 4 200 tona municije različitih vrsta i kalibara kroz pomenuti proces 100%-tne inspekcije i kontrolno-tehničkog pregleda, gdje pregledamo gotovo svaku stavku municije pojedinačno. Značajno je napomenuti da je inspekcija municije u potpunosti završena na dvije lokacije u protekloj godini i to „Grabež“, Bihać i „Bukova Greda“, Orašje. Kroz razne vidove pomoći i donacija naših međunarodnih partnera u navedenom proteklom periodu značajno smo povećavali stepen sigurnosti i kapaciteta procesa rješavanja viškova MiMES-a. Ovo je postignuto značajnim infrastrukturnim ulaganjima u objekte u kojima se vrši delaboracija, spaljivanje i topljenje MiMES-a. Tako je u kasarni „3. maj“, Doboj, izvršena ugradnja antistatičkih podova i pregradnih zidova, saniran ventilacioni sistem, a što je uveliko povećalo radne uvjete i sigurnost angažiranog personala. Instalacijom EWI peći za spaljivanje pješađijske

municije, „Pull apart“ mašine za delaboraciju municije i tračne pile, značajno su povećani dnevni kapaciteti uništenja i korištenje najsavremenijih standarda u samom procesu delaboracije, sa naglaskom da se sve radi na ekološki potpuno prihvatljiv način. Sve ove aktivnosti provode se kroz projekt „EXPLODE“ koji provodimo zajedno sa UNDP-om. Budžet ovog projekta iznosi 4,6 miliona eura, u šta spada i dio namijenjen za humanitarno deminiranje terena, a isti je finansiran od strane delegacije Evropske unije. Također, pored navedenog, ostala je i dalje kao neizbježna primjena tradicionalne metode uništavanja municije i MES-a otvorenom detonacijom, koju vršimo na poligonu „Glamoč“. Istu koriste i sve ostale vojske po ukazanoj potrebi i tu nema mjesta raznim dezinformacijama, koje se mogu povremeno pronaći u sredstvima javnog informiranja.

Napominjemo da je ovo krajnja metoda koju koristimo samo za uništavanje municije, a koja se ne može uništiti ekološki prihvatljivijom metodom, odnosno procesom delaboracije, zbog svoje nestabilnosti i opasnosti zbog visoke rizičnosti u daljem rukovanju sa istom. Nažalost, ukazujemo na velike količine municije u ovakvom stanju. Napominjemo da proces uništenja na poligonu „Glamoč“, kako metodom otvorene detonacije tako i metodom spaljivanja u peći za spaljivanje sitne municije, za naše potrebe vrši firma „Sterling“ koja je angažirana na osnovu potpisanog Tehničkog aranžmana sa vladom SAD-a, a pripadnici OS BiH značajno asistiraju u ovim poslovima. U cilju povećanja kapaciteta demilitarizacije municije, osigurana je nova peć za spaljivanje na lokaciji Glamoč i ista je u funkciji. U dosadašnjem periodu od osnivanja OS BiH od 2006. godine, raznim metodama demilitarizovano je ukupno oko 13 000 tona municije i MES-a, različitih vrsta u kapacitetima namjenske industrije BiH i OS BiH. U proteklom periodu od juna 2013. godine do kraja marta tekuće godine demilitarizacija se odvijala samo u kapacitetima OS BiH, i pored svih vremenskih nepogoda, posebno u zimskom periodu, uspješno je demilitarizovano oko 2 400 tone municije i MES-a. Opredjeljenje MO i OS BiH je potpuna sposobnost upravljanja životnim ciklusom MiMES-a, što podrazumijeva, između ostalog, i primjenu naj-

savremenijih standarda skladištenja. U ovom segmentu ostvareni su značajni rezultati na unaprijeđenju stanja, a naročito kroz projekt EXPLODE koji je implementiran od strane UNDP-a u BiH i projekt SECUP (Security Upgrade) koji je pokrenut u saradnji sa Misijom OSCE-a u BiH. Partner Ministarstvu odbrane BiH u provođenju projekta EXPLODE je Razvojni program Ujedinjenih naroda u BiH (UNDP). Projekt je fokusiran na povećanje sigurnosti u procesima demilitarizacije (safety) i rješavanja viškova naoružanja i MiMES-a. Projekat je zvanično započet 27.06.2013. godine, a predviđeno je da se isti implementira u roku od 28 mjeseci do maja 2016. godine.

Projekt EXPLODE se provodi sukcesivno i po fazama, a sastoji se od tri komponente:

- 1) demilitarizacija MiMES-a**
- 2) razvoj kapaciteta za kontrolu naoružanja**
- 3) upravljanje zalihama municije**

Glavni cilj projekta SECUP je podizanje stepena sigurnosti unutar i oko skladišta u kojima se skladišti naoružanje, MiMES u BiH. Fokusiran je na unaprijeđenje sigurnosnih standarda infrastrukture na lokacijama skladištenja. Ove aktivnosti će umanjiti rizik od proliferacije naoružanja i municije i podići na veći nivo standarde fizičke sigurnosti u upravljanju zalihama i na kraju, ali ne manje važno, doprinijet će značajnim uštedama u budžetu Ministarstva odbrane BiH. Predviđeno je da se projekt implementira u periodu od 2013. do 2015. godine.

Projekt je zvanično započeo u oktobru 2013. godine, a novčana sredstva osigurale su najvećim dijelom vlade Švicarske, a zatim Norveške, Švedske, Turske, Danske, Češke i Lihtenštajna, a po zadnjim nagovještajima i Njemačke, koja se pridružila jačanju ovog projekta. Projekt se provodi po fazama, a nedavno smo sa Misijom OSCE-a u BiH potpisali nastavak projekta, te će se produžiti i u 2016. godini. Kao što je već rečeno, ovaj projekt je baziran na sigurnosti lokacija skladišta, a istim su u prvom redu obuhvaćena izgradnja video - nadzornog sistema na dvije lokacije skladišta municije i to na „Kuli“ Mrkonjić Grad i „Krupa“ Hadžići, kao i drugi infrastrukturni radovi kao što su: adaptacija stare i postavljanje nove žičane ograde oko skladišta,

ugradnja sigurnosnih vrata i ulaznih kapija, instalacija video nadzora i protivprovalne dojave, vanjske rasvjete i klimatizacije. Unaprijeđenje sigurnosnih standarda zahtijeva dobru sinhronizaciju želja, napora i mogućnosti OS BiH, NATO-a, EUFOR-a, UNDP-a,

sa međunarodnom zajednicom kroz regionalni pristup, tj. raspisivanjem međunarodnog tendera, što je i način rješavanja ovog problema u zemljama regiona, riješimo problem visokorizične municije (avio-bombe, raketni projektili) i municije punjenim bijelim fosforom.

Proces uništavanja MiMES-a

OSCE-a, EU-a kao i ambasada SAD-a, Austrije, Švicarske i Švedske. Kako bi ovladali praćenjem cjelokupnog životnog ciklusa municije i MES-a, u saradnji sa našim međunarodnim partnerima otpočelo se sa analizom hemijske stabilnosti baruta. Stoga očekujemo dodatne, validne podatke koji će ukazivati na stanje naše municije na osnovu kojih ćemo planirati dalje aktivnosti sa istom.

Donacijom od Austrije zaprimljeno je šest mobilnih kompleta laboratorija za ispitivanje hemijske stabilnosti baruta i izvršena je obuka naših pripadnika u korištenju istih. Krajem protekle godine otpočelo se sa procesom hemijske analize baruta i već sada raspoložemo sa prvim rezultatima iste. Obzirom da ovakva metoda hemijske analize baruta municije nije dovoljna i potpuna, u saradnji sa vladom Švicarske su poduzete određene aktivnosti za donaciju i izgradnju stacionarne laboratorije za hemijsku analizu baruta značajno većeg kapaciteta, čime bi se načinio ogroman korak u daljem radu i cjelokupnom upravljanju životnog ciklusa municije u skladištima OS BiH.

Kako bismo proces rješavanja viškova MiMES -a što prije priveli kraju, namjera nam je da u ovaj proces uključimo i sve postojeće kapacitete u BiH. Međutim, zbog nepostojanja kapaciteta u BiH za rješavanje pojedinih vrsta MiMES-a, pokušavamo da, u saradnji

U svim ovim do sada iznesenim segmentima neophodno je stručno ljudstvo, koje će biti obučeno za rad sa municijom te i u tom pravcu planiramo i realiziramo obuku za pripadnike OS BiH. S tim u vezi, oformljena je sekcija za obuku iz oblasti municije, koja će vršiti edukaciju vlastitog personala iz ove oblasti.

Time ćemo povećati broj stručnih pripadnika OS BiH uključenih u aktivnosti sa municijom i na taj način značajno ubrzati proces rješavanja viškova naoružanja, municije i MES-a. Značajnu pomoć u realiziranju svih prethodno pomenutih aktivnosti u proteklom periodu pružili su stalni članovi Komiteta ili njegovih radnih grupa, predstavnici EUFOR-a, NATO štaba u Sarajevu, Misije OSCE-a, UNDP-a, Ambasade SAD-a u BiH, predstavnici ambasada Švicarske, Austrije i drugih prijateljskih zemalja, te Ured specijalnog predstavnika EU u BiH.

Svi oni su snažno opredijeljeni pružati nesebičnu pomoć i podršku u budućem periodu, a bez njihove pomoći ne bismo bili u mogućnosti ostvariti ovako značajan napredak u kreiranju sigurnog okruženja.

VJERSKI ŽIVOT

Ured katoličkog dušobrižništva

Vojni ordinarijat osnovan je zaključivanjem Sporazuma o uspostavi, formiranju i načinu djelovanja katoličkog dušobrižništva u MO i OS BiH između Vijeća ministara BiH i Vrhbosanske nadbiskupije od 11. septembra 2007. godine. Ugovor između Bosne i Hercegovine i Svete Stolice o dušobrižništvu katoličkih vjernika, pripadnika Oružanih snaga BiH, potpisan je 08. aprila 2010. godine, a 07. jula 2010. godine isti je ratificiran u Predsjedništvu BiH. Dekret o uspostavi Vojnog ordinarijata u Bosni i Hercegovini, 01. februara 2011. godine, donio je papa Benedikt XVI.

Vojni ordinarijat sa preko devet kapelanija, koje pokrivaju cjelokupni prostor BiH, koristi se za duhovne potrebe katolika, pripadnika MO i OS BiH, te članova njihovih porodica. U kasarnama u kojima su opremljeni prostori ili izgrađene kapelice, redovno se održavaju svete mise, duhovne pripreme i pokornička bogoslužjenja pred Uskrs i Božić, kao i komandne svetkovine. Također, Vojni ordinarijat organizira vojna hodočašća u Lourdes, R. Francusku i Mariju Bistricu, R. Hrvatska, te zajedno sa Vrhbosanskom nadbiskupijom učestvuje u organizaciji molitvenog pohoda u Bobovac – općina Vareš. Distribucija katoličke štampe, duhovne vježbe, predavanja i konferencije su, također, aktivnosti koje ovaj ured organizira i koordinira sa vojnim kapelanima i biskupijama u BiH.

Za period od marta 2013. do juna 2015. godine izdvojit ćemo najvažnije aktivnosti Vojnog ordinarijata.

U organizaciji Vojnog ordinarijata u BiH i Ministarstva odbrane BiH, pripadnici Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH katoličke vjeroispovijesti svake godine u mjesecu maju hodočaste u Međunarodno marijansko svetište Lourdes, R. Francuska. U periodu od maja 2013. do juna 2015. godine hodočastili su tri puta. Međunarodno vojno hodočašće u Lourdesu započelo je u godinama nakon Drugog svjetskog rata, upravo zbog želje da se među, do tada zaraćenim vojskama i razjedinjenim narodima, uspostavi mir i izgrade mostovi povjerenja.

Ovdje se, na poseban način, univerzalne ljudske poruke mira spajaju s potrebom čuvanja mira kao osnovnom misijom vojski. Ovo je jedino mjesto na svijetu i jedini međunarodni događaj na kojem tokom godine pripadnici

Oružanih snaga BiH, pod službenom zastavom Bosne i Hercegovine i u službenim vojnim uniformama Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, učestvuju zajedno sa drugima iz cijelog svijeta na jednom međunarodnom događanju. Osim zadovoljenja svojih vjerskih potreba, oni i na ovaj način prezentiraju i svoju domovinu Bosnu i Hercegovinu, Ministarstvo odbrane i Oružane snage Bosne i Hercegovine kojima pripadaju. Pripadnici MO i OS BiH svake godine učestvuju na hodočašću u Mariji Bistrici, Republika Hrvatska, koje se organizira od oktobra 1993. godine. U periodu od 2013. do 2015. godine učestvovali su tri puta.

Ovo hodočašće okuplja veliki broj vojnika i redarstvenika, ministre, visoke dužnosnike vojske i policije te

njihove porodice. Na ovom hodočašću često su prisutni i izaslanici drugih vojnih ordinarijata u svijetu, što stvara posebnu duhovnu atmosferu te iz godine u godinu ovo hodočašće prerasta u međunarodno. U periodu od 2013. do 2015. godine, pripadnici MO i OS BiH tri puta su hodočastili i na Bobovac, nekadašnju kraljevsku tvrđavu koja se nalazi na području župe Kraljeva Sutjeska, šezdesetak kilometara sjeverno od Sarajeva. Osim pripadnika Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH na ovom hodočašću učestvuju i redarstvene snage BiH, delegacije iz susjednih država, te vjernici katolici iz svih krajeva BiH i šire. Molitveni pohod Bobovcu pokrenuo je kardinal Puljić, u oktobru 2002. godine, u znak sjećanja na dan smrti bosanske kraljice Katarine Kosača, 25. oktobra 1478. godine, s ciljem ujedinjenja u molitvi za lične potrebe, za vlastiti narod i domovinu Bosnu i Hercegovinu, ali i za sve ljude i narode koji u njoj žive. Ministarstvo odbrane i Oružane snage Bosne i Hercegovine na više načina su pomogli, rado i nesebično, u organizaciji jednog od najvažnijih događaja u ovoj deceniji za državu BiH, a to je pohod Svetog Oca pape Franje Bosni i Hercegovini, kako tokom pripreme tako i na sam dan pohoda, 06. juna 2015. godine. Od posebne je važnosti da su mnogi uposlenici Ministarstva odbrane i pripadnici Oružanih snaga, kao vjernici, učestvovali na Svetoj misi u Sarajevu na stadionu Koševo.

Ured pravoslavnog dušebrižništva

Pravoslavno vojno sveštenstvo u MO i OS BiH bavi se organizacijom i osiguranjem cjelokupnog vjerskog života pravoslavnih vjernika u MO i OS BiH, kao što su briga o vjerskim potrebama, pripremanje i provođenje vjerskih obreda, pružanje duhovne pomoći u slučaju teških povreda, stradanja, smrti, kao i drugih životnih okolnosti koje zahtijevaju ličnu pomoć vjernika.

Od aktivnosti Ureda pravoslavnog dušebrižništva u 2013. i 2014. godini, izdvajamo nekoliko događaja.

Za novog nastojatelja Ureda pravoslavnog dušebrižništva, po blagoslovu Svetog arhijerejskog sinoda Srpske pravoslavne crkve postavljen je dotadašnji brigadni sveštenik, jerej Milorad Milinković, a za novog vojnog episkopa, predstavnika Srpske pravoslavne crkve pri MO i OS BiH, postavljen je episkop bihačko-petrovački gospodin Atanasije (Rakita). Krsnu slavu Vojske Republike Srpske - Vidovdan organizirao je 3. pješadijski (Republika Srpska) puk u 2013. godini, a centralna proslava održana je u manastiru Svete Petke na pet jezera u Bijeljini, gdje je Svetu arhijerejsku liturgiju služio episkop gospodin Atanasije uz sasluženje vojnih sveštenika.

U 2014. godini centralna proslava krsne slave Vojske Republike Srpske - Vidovdan, održana je u Adrić-gradu u Višegradu i u manastiru Dobrun. Svetu arhijerejsku liturgiju je služio Njegova svetost patrijarh srpski gospodin Irinej uz sasluženje više arhijereja Srpske pravoslavne crkve, kao i sveštenika Mitropolije dabrobosanske.

Ured pravoslavnog dušebrižništva organizirao je poklonička putovanja za pripadnike MO i OS BiH.

Pripadnici su imali priliku posjetiti i pokloniti se svetim mjestima u zemaljskoj otadžbini Gospoda Isusa Hrista, Izraelu i Palestini. Obišli su manastire na Svetoj Gori - Atosu, poklonili se svetinjama manastira Hilandara,

Esvingmena, Kareje, moštima Svetog Dimitrija u Solunu, a vojni sveštenici su služili parastos na srpskom vojničkom groblju Zejtinlik u Solunu. Pripadnici MO i OS BiH imali su priliku da u toku godine obidu i manastire u Srbiji, Crnoj Gori kao i u BiH.

U povodu obilježavanja stogodišnjice od početka Velikog rata (1914-1918), 30. septembra 2014. godine, u kasarni „Vojvoda Stepa Stepanović“ u Bijeljini, Njegovo preosveštenstvo episkop zvorničko-tuzlanski gospodin Hrizostom uz sasluženje vojnih sveštenika, osveštao je Spomen hram „Svetog mučenika kneza Lazara i svih svetih mučenika srpskih“. Svečanom činu osvećenja prisustvovali su predstavnici MO i OS BiH, predstavnici Vlade Republike Srpske, pripadnici MUP-a Republike Srpske, Granične policije BiH, kao i veliki broj građana grada Bijeljina. Ovdje treba istaći i učešće Vojnog orkestra MO Republike Srbije „Stanislav Binički“, koji je učestvovao na svečanoj akademiji.

U posljednje dvije godine, vojno sveštenstvo je uz brojne zvanice 12. novembra obilježilo krsnu slavu vojnih sveštenika, Svetog Varnavu Hvostanskog, u hramovima Svetog Đorđa i Svetog Vasilija Ostoškog u Istočnom Sarajevu. Svetu arhijerejsku liturgiju je služio episkop bihačko-petrovački gospodin Atanasije uz sasluženje vojnih sveštenika i sveštenika Mitropolije dabrobosanske.

Ured vojnog muftije

Ured vojnog muftije je tokom 2014. godine realizirao niz aktivnosti na lokacijama Oružanih snaga BiH, s ciljem vođenja cjelovite brige za muslimane, uposlenike Ministarstva odbrane i pripadnike Oružanih snaga BiH, te pružanja adekvatne podrške vjernicima u raznim prilikama i okolnostima koje su to zahtijevale.

U tom pogledu, djelovanje Ureda vojnog muftije bilo je usmjereno na više segemenata rada: obredne aktivnosti, kao što su dnevni-namazi, džuma-namazi, bajram-namazi i dženaze, obilježavanje značajnih datuma: Nove 1436. hidžretske godine, Mevluda, Ramazana, Bajrama i drugih mubarek noći u kalendaru Rijasetu IZ-e u BiH, te učešće na domaćim i međunarodnim vjerskim aktivnostima kao što su: edukativni programi, seminari i konferencije.

Uz navedene aktivnosti, Ured vojnog muftije pružio je podršku i u realizaciji značajnih manifestacija, kao što je „Ajvatovica“ ili je bio nosilac vjerskog programa u okviru manifestacije „Obrana BiH – Igman“. Svake, pa i protekle godine, Ured vojnog muftije izvršio je potrebne radnje za pripremu odlaska na hadž uposlenika Ministarstva odbrane i pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine. Ova aktivnost u radu Ureda vojnog muftije zauzima veoma značajno mjesto, jer pruža neodmjenjivu duhovnu korist i osnažuje vjernike u izgradnji kompletne ličnosti i kompletnih vojnika, spremnih za izvršavanje svih postavljenih zadataka.

Realizacijom planiranih aktivnosti, Ured vojnog muftije nastojao je poboljšati i uvjete vjerskog života muslimana

u sistemu odbrane na svim nivoima gdje su muslimani raspoređeni. Tako su provedene određene aktivnosti vezane za održavanje, adaptaciju i uređenje prostora za vršenje vjerskih obreda u kasarnama Oružanih snaga

Bosne i Hercegovine, kao što su: mesdžidi, abdesthane i drugi vjerski objekti. U cilju bolje promocije rada, Ured vojnog muftije je pripremao i štampao određene prezentacijske materijale kao što su: ramazanske vaktije i ramazanska uputstva (afiše), stolni kalendari sa vaktijom, te džepni takvimi.

Ured vojnog muftije, putem vojnih imama raspoređenih u komandama i jedinicama Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, tokom cijele protekle godine nastojao je pružiti potrebnu podršku muslimanima u izvršavanju propisanih dužnosti, a sve u cilju njihove funkcionalne uloge u sistemu odbrane.

Učešće na 26. međunarodnoj konferenciji rukovodilaca vjerske službe u vojsci

Predstavnici Vjerske službe OS BiH i ove 2015. godine, početkom mjeseca februara, su učestvovali u Međunarodnoj konferenciji rukovodilaca vjerske službe u vojsci, koju tradicionalno organizuje Komanda NATO-a, a u saradnji sa zemljom domaćinom.

Ove godine, 26. međunarodna konferencija rukovodilaca vjerske službe u vojsci održana je u saradnji sa Ministarstvom odbrane Kraljevine Holandije u Amsterdamu. Planom rada konferencije, kroz prezentaciju predavača i učesnika, obrađena je tema „Kapelani u različitosti društvenih promjena“. U radu konferencije, u ime Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine, učestvovali su vojni muftija Hadis-ef. Pašalić i protojerej Milorad Milinković. Na konferenciji je prisustvovalo 79 učesnika iz 28 zemalja.

SPORTSKE AKTIVNOSTI U OS BIH

6. CISM Futsal Cup for Peace- Sarajevo 2014

Pod pokroviteljstvom Internacionalnog vojnog vijeća za sport (CISM), Ministarstvo odbrane i Oružane snage BiH su od 22. do 26. septembra 2014. godine bili domaćini održavanja 6. CISM Futsal Cup for Peace - Sarajevo 2014, koje se igralo u sportskoj dvorani „Ramiz Salčin“, Mojmilo u Sarajevu. Na malonogometnom takmičenju, pored domaćina OS BiH, učestvovala su vojne reprezentacije R. Hrvatske, R. Makedonije, R. Slovenije, R. Srbije i R. Crne Gore. Vojna reprezentacija Bosne i Hercegovine

u Futsalu osvojila je prvo mjesto, nakon što je u finalnoj utakmici, koja je odigrana 25.09.2014. godine u sportskoj dvorani „Ramiz Salčin“ u Sarajevu, savladala reprezentaciju Oružnih snaga Republike Hrvatske rezultatom 5:3. U utakmici za treće mjesto reprezentacija OS Crne Gore pobijedila je vojnu reprezentaciju Srbije sa 6:2, a u utakmici za peto mjesto reprezentacija Armije Makedonije pobijedila je reprezentaciju Vojske Slovenije rezultatom 2:1. Nakon finalne utakmice, održana je ceremonija zatvaranja 6. CISM kupa, na kojoj su dodijeljene medalje najboljim ekipama i pojedincima.

Za najboljeg igrača proglašen je Zoran Borović iz Crne Gore, najbolji strijelac je Radoš Čović iz Bosne i Hercegovine, najbolji golman je Predrag Dekić, također iz Oružanih snaga BiH, a pehar za fer plej dobila je ekipa Vojske R. Slovenije.

Sportsko prvenstvo Oružanih snaga BiH u atletici

U kasarni „Kozara“ i na Gradskom stadionu u Banjaluci od 22. do 24.09.2014. godine na nivou OS BiH održano je sportsko prvenstvo Oružanih snaga BiH u atletici, na kojem su učestvovali pripadnici komandi i jedinica OS BiH.

Takmičenja su održana u disciplinama: za muškarce i žene, trčanje na 400 m, trčanje na 800 m, trčanje na 1 500 m, trčanje na 3 000 m, trčanje na 10 000 m (m i ž), bacanje kugle (m i ž), te skok u dalj (m i ž). Kao i prethodnih godina, veliku pomoć u organizaciji takmičenja pružili su sportski radnici iz NK „Borac“ iz Banjaluke. Svi učesnici na takmičenju su pokazali veliku volju i zalaganje da bi postigli što bolje rezultate, iako vremenski uvjeti nisu bili idealni zbog kiše i hladnog vremena.

Takmičenje u streljaštvu na nivou OS BiH

U kasarni „Adil Bešić“ u Bihaću od 29.09. do 01.10.2014. godine na nivou OS BiH održano je takmičenje u streljaštvu na kojem su učestvovala ekipe komandi i jedinica OS BiH.

Takmičenje se održalo u disciplinama trostav puška M 16 A1 i pištolj CZ 999 u disciplinama precizna paljba i duel.

Prezentirani rezultati tokom ovog takmičenja i ovaj put su pokazali visok nivo obučenosti u tradicionalno vojničkim disciplinama.

ОРУЖАНЕ СНАГЕ

ОРУЖАНЕ СНАГЕ

Bosne i Hercegovine
Босне и Херцеговине

<http://www.mod.gov.ba>

<https://www.facebook.com/modbih>